

MAGAZYN LEKARZY

KUJAWSKO-POMORSKIEJ OKRĘGOWEJ IZBY LEKARSKIEJ W TORUNIU

NR
5
2023



Meritum

ISSN 1425-4255



zabieg

MINAŁ
KOLEJNY
ROK

INFORMACJA
UDZIELANA PACJENTOWI
PRZED ZABIEGIEM
CZYLI BIEG
Z PRZESZKODAMI

WIEDZIAŁA,
ŻE BIAŁY LEKARZ
JĄ URATUJE

ETIOPIA

wspomnienie
o DR. BOHDANIE DOWBORZE

MINAŁ KOLEJNY ROK

WIEDZIAŁA, ŻE BIAŁY LEKARZ JĄ URATUJE

WSPOMNIENIE O DR. BOHDANIE DOWBORZE

INFORMACJA UDZIELANA PACJENTOWI PRZED ZABIEGIEM CZYLI BIEG Z PRZESZKODAMI



KALENDARIUM

Okręgowej Rady Lekarskiej / Prezydium ORL

Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w Toruniu

LISTOPAD – GRUDZIEŃ 2023 r.



L.p.	Data	Wydarzenie	Miejsce	Uczestnicy
1.	06.11.2023	Spotkanie Komisji ds. Rejestracji z lekarzami cudzoziemcami	Siedziba KPOIL	Krystyna Chrupczak Piotr Raginia
2.		Posiedzenie Zespołu ds. Inicjatyw i Projektów		Członkowie Zespołu
3.	08.11.2023	Posiedzenie Komisji Orzekającej	Siedziba KPOIL	Przemysław Jaczun
4.	09.11.2023	Posiedzenie ORL	Siedziba KPOIL	Członkowie ORL
5.	10.11.2023	Posiedzenie Komisji Rewizyjnej	Siedziba KPOIL	Członkowie Komisji
6.	14.11.2023	Posiedzenie Komisji Bioetycznej	Siedziba KPOIL	Członkowie Komisji
7.	15.11.2023	Charytatywna aukcja obrazów i grafik na rzecz Toruńskiej Fundacji o Uśmiech Dziecka	Hotel Filmar w Toruniu	Stanisław Hapyn Wojciech Kaatz
8.	29.11.2023	Posiedzenie Komisji Senioratu i Spraw Socjalnych	Siedziba KPOIL	Członkowie Komisji
9.	30.11.2023	Posiedzenie Prezydium ORL	Siedziba KPOIL	Członkowie Prezydium ORL
10.	01.12.2023	Wręczenie Medalu Digno Laude Panu dr. Stanisławowi Malkiewiczowi	Grudziądz	Wojciech Kaatz Jan Kosior
11.	02.12.2023	Spotkanie Mikołajkowe dla dzieci członków samorządu lekarskiego KPOIL	Baj Pomorski w Toruniu	Emilia Piątkowska Ewelina Górską-Czpak Wojciech Kaatz Stanisław Hapyn Piotr Hubert
12.		Spotkanie Mikołajkowe Delegatury KPOIL we Włocławku	Siedziba Delegatury we Włocławku	Anita Pacholec
13.	11.12.2023	Posiedzenie Zespołu ds. Inicjatyw i Projektów	Siedziba KPOIL	Członkowie Zespołu
14.	12.12.2023	Posiedzenie Komisji Bioetycznej	Siedziba KPOIL	Członkowie Komisji
15.		Spotkanie Wigilijne Lekarzy Seniorów	Hotel Filmar w Toruniu	Zaproszeni goście
16.	14.12.2023	Posiedzenie ORL i Wigilia Samorządowa	Hotel 1231 w Toruniu	Zaproszeni goście Członkowie ORL

**Wojciech Kaatz**

Prezes KPOIL w Toruniu
torun@hipokrates.org

Szanowni Państwo,

bieżący rok dobiega końca. Był to czas obfitujący w cały wachlarz przedsięwzięć i projektów skutecznie podjętych i zrealizowanych, a także kontynuowanych przez KPOIL.

W te wyzwania i czasami wielomiesięczne przygotowania zaangażowany był cały sztab osób działających i pracujących na rzecz naszej lekarskiej społeczności.

Wszystkim, bez wyjątku, bardzo dziękuję.

Po drodze, jesienią, odbyły się wybory parlamentarne. Z ogromną mobilizacją obywateli, z drugą tak wysoką frekwencją od czasu Okrągłego Stołu.

Bez wątpienia pokładamy nadzieję na normalizację relacji pomiędzy klasą polityczną, zwłaszcza Ministerstwem Zdrowia a środowiskiem lekarskim.

Z ważnych, zupełnie nowych inicjatyw, warto przypomnieć:

1. kompleksową opiekę prawną dla lekarzy, członków KPOIL, dostępną non-stop, obejmującą nie tylko porady prawne (online, telefoniczne, etc.) ale, przede wszystkim, żywy kontakt z prawnikami, redagowanie „pism”, reprezentację lekarza a, w razie potrzeby, zastępstwo procesowe (obronę). Wszystko to w ramach składki członkowskiej.

2. dofinansowanie do kursów, szkoleń, szczepień, prasy medycznej – prenumeraty i subskrypcji online,

3. kartę sportową multisport a obecnie medicover, dla członków KPOIL i ich rodzin,

4. opiekę i wybór oferty ubezpieczeniowej dla lekarzy i lekarzy dentyistów: Inter Polska i PZU – dedykowane korzystne pakiety i oferty,

5. możliwość nieodpłatnego najmu sali konferencyjnej i pomieszczenia klubowego w naszej, głównej siedzibie w Toruniu celem organizacji spotkań szkoleniowych, kursów zewnętrznych, spotkań towarzystw naukowych, konferencji, spotkań rodzinnych i integracji.

Ta sama funkcjonalność dotyczy sali konferencyjnej w naszej nowej delegaturze we Włocławku.

Docelowo, w połowie nowego roku, planujemy udostępnienie sali w nowo zakupionej delegaturze w Grudziądzu,

6. poczynione nowe, duże inwestycje na rzecz naszych, także lokalnych społeczności:

a) zakup działki przylegającej do głównej siedziby KPOIL, od strony Wisły, z myślą o ułatwieniu dojazdu i poprawy dostępności miejsc parkingowych, a być może, z czasem, rozbudowy funkcjonalności izby lekarskiej,

b) zakup, remont i adaptacja całkowicie nowej delegatury we Włocławku. Jest już otwarta, dostępna dla Państwa, żyje i funkcjonuje.

c) zakup całkowicie nowej siedziby delegatury w Grudziądzu. Inwestycja w fazie remontu i adaptacji. Robimy wszystko, żeby osiągnęła funkcjonalność w pierwszej połowie nadchodzącego roku,

d) wzmocnienie znaczenia samorządności lekarzy poprzez przystąpienie i aktywny udział w Forum Samorządów Zaufania Publicznego. To druga odsłona inicjatywy po pandemii, w dużo szerszej formule.

e) kontynuacja i poszerzenie palety spotkań integracyjnych i kulturalnych takich jak:

- spotkania seniorów i młodych lekarzy,
- lekarskie ślizgawki i rolki,
- klub tenisa stołowego,
- Bal Lekarza,
- coroczne Dzień Dziecka na Barbarce,
- spotkania Mikołajkowe w Bajku Pomorskim,
- koncerty na Jordankach,
- spektakle w Teatrze Horzycy i Bajku Pomorskim,
- wycieczki krajoznawcze i kulturalne,
- konkursy i zabawy z nagrodami.

Wszystko to ma służyć nam wszystkim, Koleżanki i Koledzy – gorąco zachęcam do aktywności i współtworzenia inicjatyw i, oczywiście, czynnego udziału w wydarzeniach.

**Na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia
życzę Wam zdrowia i wytchnienia, refleksji, czasu z Rodziną,
a nadchodzący Nowy Rok
niech będzie tylko i wyłącznie lepszy od mijającego.**

Zespół Redakcyjny
Biuletynu

Meritum

Redaktor Naczelny:

Sławomir Józefowicz

CZŁONKOWIE:

Krzysztof Izdebski

Alicja Cichocka-Bielicka

Jarosław Wanecki

RADA PROGRAMOWA:

Przewodniczący:

Przemysław Jaczun

Członkowie:

Sławomir Józefowicz

Jan Kosior

Wojciech Kaatz

Anita Pacholec

Wydawca:

Kujawsko-Pomorska Okręgowa
Izba Lekarska w Toruniu,

87-100 Toruń, ul. Danielewskiego 6

 **56 655 41 60, 655 41 61**

konto: Bank Polska Kasa Opieki S.A.

I/O Toruń 63 1240 4009 1111 0000 4484 3364



www.facebook.com/kpoiltorun

www.kpoil.torun.pl

Delegatura KPOIL w Grudziądzu

86-300 Grudziądz, ul. Rydygiera 15/17

(budynek „D” Poradni Specjalistycznych,

I piętro, pokój 104A

śr. i pt. w godz. 9:00-15:00.)



601 696 303

Delegatura KPOIL we Włocławku

87-800 Włocławek, ul. Kościuszki 16B lok. 5



607 945 693

Godziny pracy biura KPOIL:

poniedziałek 8.00-17.00

wtorek 8.00-16.00

środa 8.00-16.00

czwartek 8.00-18.00

piątek 8.00-13.00

Rzecznik Praw Lekarza naszej Izby –

mec. **Krzysztof Izdebski**



697 617 763



izdebski77@gmail.com

Pełnomocnik ds. zdrowia lekarzy

i lekarzy dentyków –

dr Ewa Kordyjak-Starczewska



608 311 430

DIAGNOSTYKA I LECZENIE DLA LEKARZY SENIORÓW

Uprzejmie informujemy, że osobami odpowiedzialnymi za kontakty ułatwiające dostęp do diagnostyki i leczenia dla Lekarzy Seniorów są:

TORUŃ I OKOLICE:

Dr Anna Raczyńska



503 054 442, pracuje w Oddziale Klinicznym Kardiologii i Intensywnej Terapii Kardiologicznej Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Toruniu,

Dr n. med. Jacek Gessek



56 61 00 245, pracuje w Specjalistycznym Szpitalu Miejskim w Toruniu, Oddział Kardiologii i Intensywnej Opieki Kardiologicznej,

WŁOCŁAWEK I OKOLICE:

Dr Piotr Tyrjan



604 616 377, pracuje w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym we Włocławku, II Oddział Chorób Wewnętrznych, gabinet lekarski  54 41 29 226

GRUDZIĄDZ I OKOLICE

Dr Sławomir Buczek  602 532 284

Dr Jan Kosior  605 107 111

pracują w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu.

Oddział Głównej Biblioteki
Lekarskiej w Toruniu



 56 622 71 93  www.gbl.waw.pl

Numer zamknięto 11.12.2023 r.

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania tekstów, nie zwraca nadesłanych materiałów, nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń i reklam.



Elektroniczny
format „MERITUM”
KOD QR

SPIS TREŚCI

KALENDARIUM / 2

KOMENTARZ PREZESA

Minął kolejny rok / 3

SŁOWO OD REDAKTORA

Eksperyment prasowy! Kto miał rację! / 5

WSPOMNIENIE

dr Bohdan Dowbor / 6

Godni chwały / 25

GOŚCINNE WYSTĘPY

Znaki czasu / 9

SERCE JUDYMA

Wiedziała, że biały lekarz

ją uratuje / 10

Honory dla współczesnych Judymów / 12

OKIEM ETYKA

Człowiek i jego stała potrzeba ekstazy / 16

KOMUNIKATY / 17, 30

PRAWO I MEDYCYNĄ

Informacja udzielana pacjentowi
przed leczeniem / 18

WYDARZENIE

Mikotajki Kujawsko-Pomorskiej

Okręgowej Izby Lekarskiej 2023 / 21

Motocyklem przyjemnie i pożytecznie / 24

DELEGATURA W GRUDZIĄDZU

XIX Konferencja Anestezjologiczna
w Grudziądzu / 22

SPORT

XVII Mistrzostwa UMK

w Toruniu w Tenisie / 23

UCHWAŁY ORL / 27

DELEGATURA WE WŁOCŁAWKU

Świąteczny okres czas zacząć! / 31

A może w sobotę? / 32

Z ŻAŁOBNEJ KARTY / 33



dr Sławomir Józefowicz
torun@hipokrates.org

To już ostatni, piąty numer Meritum w roku 2023. Był to rok w pewnym sensie eksperymentalny dla Meritum oraz Gazety Lekarskiej, który w pewnym sensie miał odpowiedzieć na pytanie, kto miał rację w temacie polityki informacyjno-prasowej. Czy rację mieli Ci, którzy uważali, że zmiany w tym temacie powinny być przeprowadzane ewolucyjnie, radykalnie czy może wcale. Przypomnę tylko, że chodzi o to, że dość radykalnie Naczelna Rada Lekarska postanowiła, że w 2023 roku Gazeta Lekarska dostępna będzie w formie papierowej i elektronicznej:

3 tradycyjne wydania papierowe dla wszystkich i 7 wydań w edycji hybrydowej:

- elektronicznej dla lekarzy i lekarzy dentyistów do 69. roku życia (dostarczane do skrzynek mailowych),
- papierowej dla lekarzy i lekarzy dentyistów 70+ (dostarczanych do skrzynek pocztowych).

Oczywiście można było też zadeklarować się, że chce się wszystkie numery otrzymywać w formie tylko elektronicznej lub tylko papie-

rowej. Spowodowało to perturbacje w wydawaniu biuletynów okregowych izb lekarskich, gdyż można było wysłać tylko 3 numery papierowe w roku razem z GL, pozostałe trzeba było kolportować we własnym zakresie, co znacznie podniosło koszty wydania i wysyłki biuletynu każdej okregowej izby lekarskiej.

Kujawsko-Pomorska Okręgowa Izba Lekarska postanowiła, że w 2023 r. 2 numery były wysłane wraz z GL, 2 numery osobno i 1 obecny numer tylko w formie elektronicznej. Jednocześnie każdy numer papierowy rozsyłany był również w formie pdf oraz kodu QR.

Wysyłanie takich ilości maili w taki sposób, aby serwery nie traktowały ich jako spamu, wymagało zastosowania odpowiedniego oprogramowania. Choć i tak mogły zdarzyć się sytuacje, gdzie mail nie trafił do adresata. Dysponujemy bazą ok. 2000 adresów mailowych, z których część może być nieaktualna. Brakuje więc ok. 1000 adresów mailowych, aby elektroniczna forma Meritum oraz mailing do członków naszej Izby mógł docierać. Wiem, że 100% nie osiągniemy na pewno choćby z tego powodu, że część, zwłaszcza starszych lekarzy, może nie używać poczty elektronicznej.

W przyszłym roku będzie możliwy kolportaż 4 papierowych wersji Meritum wraz z GL, więc pytanie zawarte na wstępie tego tekstu nie doczeka się jednoznacznej odpowiedzi,

choć dochodzą słuchy, że z różnych względów wersja elektroniczna cieszy się mniejszą popularnością, co może skutkować stopniowym zwiększaniem ilości numerów w wersji papierowej. Pożyjemy zobaczymy!

A więc eksperyment trwa z szalą lekko przesuwającą się na korzyść papieru.

W minionym roku spotkałem się ze strony czytelników Meritum z pozytywnym odbiorem zarówno zmian w okładce, szacie graficznej oraz doborze tekstów. Wiem, że zawsze może być lepiej, dlatego proszę o przesyłanie maili uwag zarówno krytycznych jak i pozytywnych oraz zgłaszanie pomysłów dotyczących ewentualnych zmian. Liczę tu zwłaszcza na młodzież lekarską.

Jak na razie próba stworzenia rubryki „Oknem młodego”, w której swoje teksty prezentowałby młodzi lekarze stażyści i rezydenci spełniła na niczym.

Mam nadzieję, że zauważyli Państwo za to w ostatnim roku znaczący wzrost aktywności KPOIL na facebooku oraz poprawę przepływu informacji dzięki np. mailingowi. Będziemy starali się kontynuować te działania i rozwijać ich funkcjonalności, w tym strony www. naszej Izby.

Ponawiam zatem apel o aktualizację oraz podawanie swoich adresów mailowych w siedzibie naszej Izby oraz w Delegaturach!



*Pragnę złożyć czytelnikom „Meritum” oraz
lekarkom i lekarzom Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej
życzenia wspaniałych, rodzinnych, wolnych od trosk życia codziennego
Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego 2024 Roku.*

dr Bohdan Dowbor

(1928 - 2022)

Rys biograficzny z okazji rocznicy śmierci



Bohdan Dowbor urodził się 25 kwietnia 1927 r. w polskim Wilnie, w rodzinie polskich inteligentów. Po okresie szczęśliwego i beztrudnego dzieciństwa, jako dwunastolatek, stanął wobec pierwszych poważnych wyzwań. Jego rodzina w obawie przed aresztowaniem i wywózką (ojciec był polskim prokuratorem) w pierwszych tygodniach wojny zdecydowała się na ucieczkę z zajętego przez Armię Czerwoną miasta na Litwę, do Kowna. Tam, nie znając zupełnie języka zaczęła uczęszczać do litewskiego gimnazjum, które nie było zbyt przyjaznym środowiskiem dla dzieci Polaków.

Po zajęciu Wilna przez Niemców latem 1941 r., wraz z całą rodziną wrócił do rodzinnego miasta, gdzie po pewnym czasie zaczął uczęszczać na tajne komplety, realizując program polskiego gimnazjum. W 1944 r., po ukończeniu kursów tajnego nauczania uzyskał świadectwo dojrzałości. W latach 1942-44 był żołnierzem Armii Krajowej, a dokładniej wileńskiej partyzantki miejskiej AK. Kulminacją tego niezwykle istotnego okresu

jego życia był udział w lipcu 1944 r. w Powstaniu Wileńskim, podczas, którego został ranny.

W styczniu 1945, w obawie przed sowieckimi represjami, był zmuszony w ramach tzw. „repatriacji” opuścić Wilno, by wraz z całą rodziną przenieść się do Polski centralnej. Po krótkim pobycie w Lublinie osiadł w Łodzi. Tam w 1945 r. rozpoczął wyższe studia medyczne na Wydziale Lekarskim miejscowego uniwersytetu (późniejszej Akademii Medycznej). Dyplom lekarski uzyskał w 1952 r. W czasie ostatnich lat studiów, od kwietnia 1950 do września 1952 r., pracował na Oddziale Chorób Wewnętrznych Szpitala im. Karola Jonschera w Łodzi, na stanowisku asystenta.

W kwietniu 1952 r. został przymusowo wcielony do stalinowskiego Ludowego Wojska Polskiego i po pięciomiesięcznym szkoleniu mianowany oficerem zawodowym. Po tym przeszkoleniu skierowano go do jednostki wojskowej w Toruniu na stanowisko lekarza pułku, a następnie (na jego prośbę) przeniesiono do Szpitala Wojskowego w Toruniu, na Oddział Chorób Wewnętrznych, przydzielając mu etat asystenta. W listopadzie 1955 zdał egzamin specjalizacyjny I stopnia w zakresie chorób wewnętrznych.

30 kwietnia 1957, po długotrwałych i usilnych staraniach, został wreszcie zwolniony z wojska. Kontynuował już nieco wcześniej rozpoczętą pracę w lecznictwie cywilnym. W dniu 1 grudnia 1959 został zatrudniony na Oddziale Wewnętrznym II Szpitala Miejskiego w Toruniu, gdzie nieprzerwanie pra-

cował przez 35 lat. Początkowo jako starszy asystent, a następnie zastępca ordynatora, którym była w tym czasie dr Helena Cynkulis. W maju 1963 r. zdał egzamin specjalizacyjny II stopnia w zakresie chorób wewnętrznych. Po pięciu latach (w maju 1968 r.) został mianowany na stanowisko ordynatora tego oddziału. Funkcję ordynatora pełnił do końca 1994 r., kiedy to został przeniesiony na emeryturę.

W podsumowaniu dorobku Oddziału Wewnętrznego II kierowanego przez dr. Bohdana Dowbora należy wymienić rekordową liczbę 57 lekarzy, którzy uzyskali specjalizację I (36) i II stopnia (21) w zakresie chorób wewnętrznych i 15 lekarzy, którzy uzyskali podspecjalizacje (z kardiologii, endokrynologii, gastroenterologii, nefrologii, diabetologii oraz hematologii). Jego wychowankowie obronili cztery dysertacje doktorskie, zarówno dr Dowbor, jak i jego asystenci byli autorami publikacji w czasopismach lekarskich zarówno oryginalnych, jak i poglądowych oraz wystąpienia na polskich i zagranicznych kongresach (Paryż, Birmingham). Czterech asystentów zostało ordynatorami oddziałów wewnętrznych, kardiologii i hematologii. Oddział brał udział w polskich i międzynarodowych badaniach klinicznych, co sprzyjało kontaktom z ważnymi ośrodkami klinicznymi.

Dzięki staraniom dr. Dowbora już w 1967 r. powstała na Oddziale Wewnętrznym II pierwsza sala intensywnego nadzoru z aparaturą monitorującą, którą rok później wyposażono defibrylator „Prema” czeskiej produkcji. Pierwszy pacjent skutecznie zreanimowany

z użyciem tej aparatury w 1968 r. powrócił po 11-tu latach i ponownie został uratowany dzięki defibrylacji. Wszystko to działo się przed erą implantowalnych kardiowerterów-defibrylatorów (ICD).

Atmosfera Oddziału mobilizująca do nieustannego kształcenia się, podnoszenia umiejętności w dynamicznie rozwijającej się szeroko pojętej internie przyciągała wielu lekarzy. To niewątpliwa zasługa szefa, jakim był dr Bohdan Dowbor, który sam ciągle się kształcił i wymagał tego od asystentów, przez co Oddział choć niekliniczny, cieszył się dobrą opinią w środowisku lekarskim i wśród pacjentów. To przyczyniło się również do powierzenia dr. Dowborowi funkcji Przewodniczącego Bydgosko-Toruńskiego Oddziału Towarzystwa Internistów Polskich (który prowadził przez kadencję).

Dr Dowbor w okresie od stycznia 1995 do grudnia 1999 r. pracował w Poradni Przy szpitalnej Szpitala Miejskiego w Toruniu na stanowisku konsultanta internisty. Przez kilkanaście następnych lat w Poradni Chorób Wewnętrznych Obwodu Lecnictwa Kolejowego, a później Przychodni Specjalistycznej

OLK-MED w Toruniu. Przez niemal cały okres swojej działalności zawodowej, od roku 1956 był zatrudniony jako konsultant internista w Poradni Zdrowia Psychicznego i od momentu powstania, w Wojewódzkim Ośrodku Lecnictwa Psychiatrycznego. Pracę w tej ostatniej instytucji zakończył w październiku 2020 r., w wieku 93 lat.

Po definitywnym zakończeniu pracy zawodowej, niemal do samego końca okresu swojej aktywności miał różne plany, starając się cały czas nadążać za współczesnością. Jednak po pewnym czasie zaczął wyraźnie podupadać na zdrowiu, do czego wydatnie przyczyniły się również rygory permanentnej izolacji w okresie pandemii, które sobie narzucił. Postępujące sukcesywnie w ciągu ostatnich kilkunastu miesięcy jego życia niedogodności codziennego funkcjonowania znosił bardzo dzielnie. Zachował do końca pogodę ducha i spokój. Odcodził w swoim domu otoczony miłością, troską i opieką najbliższych, przede wszystkim żony Anny Dowbor (lekarza radiologa, wieloletniego

Kierownika Pracowni Radiologicznej SM), z którą w szczęśliwym związku przeżył 70 lat. Zmarł 17 grudnia 2022 r.

Wielką, najważniejszą pasją życia Bohdana Dowbora było realizowanie szeroko rozumianej misji zawodu lekarza, w szczególności pomaganie ludziom, walka o ich zdrowie, czasami o każdy dzień ich życia. Stopień zaangażowania w sprawy oddziału i jego rozwój, oddanie i poświęcenie pacjentom, niezwykła pracowitość, nieustanne samo-kształcenie, stawianie sobie i swoim współpracownikom ambitnych celów medycznych były tym, co najtrafniej charakteryzuje jego postawę w tym zakresie. Ale miał również rozliczne, inne pasje i zainteresowania. Był wręcz fanatycznym pasjonatem sportu, nie tylko jako kibic, ale przede wszystkim aktywny sportowiec amator i organizator życia sportowego. Na różnych etapach życia uprawiał tenis, pływanie, wioślarstwo, siatkówkę, kolarstwo, narciarstwo biegowe i wiele innych dyscyplin. W sporcie widział nie tylko sposób na rozwijanie czy utrzymanie sprawności fizycznej, ale też element kształtowania charakteru. Specjalne miejsce w jego życiu zajmowała turystyka: wodna – przede wszystkim żeglarstwo, ale również inne jej formy, w tym wycieczki samochodowe po Polsce i wycieczki zagraniczne. Szczególnie ważne dla niego były coroczne wyprawy, wręcz „pielgrzymki” do Wilna, które traktował (podobnie jak i jego żona Anna) jako swoją „utraconą małą ojczyznę”. Jego ambicją, którą zresztą udało mu się zrealizować, było pokazanie Wilna, z jego polską tradycją i rodzinnymi odniesieniami, najbliższym, w tym synowi i synowej oraz wszystkim wnukom. Marzył, by w przyszłości wybrać się tam również z prawnukami. Interesował się niezwykle historią, bardzo dużo czytał, uwielbiał dobre kino, lubił słuchać muzyki.



W gabinecie lekarskim Oddziału Wewnętrznego II 1984 r. Od lewej: dr Maria Skrzypek, dr Jolanta Chmielewska, dr Marek Muszytowski, dr Jacek Gessek, dr Małgorzata Całbecka, dr Bożena Płatuska, dr Alfreda Limont, dr Roman Pawlikowski, dr Ewa Żłobicka, dr Bohdan Dowbor, dr Grażyna Szumczyk

Dr Bohdan Dowbor był nestorem toruńskiej medycyny, wychowawcą kilku pokoleń toruńskich internistów. Był prezesem honorowym Kujawsko-Pomorskiej Izby Lekarskiej, jedną z kilku osób, które wydatnie przyczyniły się do reaktywacji tej organizacji po zmianie ustrojowej w 1989 r. Za swoją kilkudziesięcioletnią pracę zawodową i działalność na rzecz kraju, miasta Torunia oraz środowiska medycznego był wielokrotnie nagradzany i wyróżniany, oto niektóre wyróżnienia, odznaczenia i tytuły:

Medal MON RP, Londyn 1948 r.

Srebrny Krzyż Zasługi 1977 r.

Krzyż Partyzancki 1982 r.

Krzyż Kawalerski 1983 r.

Krzyż Armii Krajowej, Londyn 1985 r.

Tytuł i Odznaczenie Pro Gloria Medici 1997 r.

Nagroda Prezydenta m. Torunia za zasługi w Ochronie Zdrowia 2002 r.

Medal Honorowy Towarzystwa Internistów Polskich w 2017 r.

Tytuł „Współczesny Torunianin stulecia w kategorii Zdrowie” uzyskany w drodze plebiscytu z okazji 100-lecia powrotu Torunia do wolnej Polski (2020 r.)



Symbolicznym docenieniem zasług i wkładu dr. Bohdana Dowbora w rozwój opieki zdrowotnej miasta Torunia było uroczyste nadanie w dniu 6 października 2023 r. jego imienia budynkowi, w którym mieści się nowo otwarty Oddział Chorób Wewnętrznych, Diabetologii i Gastroenterologii Specjalistycznego Szpitala Miejskiego w Toruniu.

Opracował: Jacek Gessek

Opracowano na podstawie:

1. M. Łysiak; Stulecie Szpitala Miejskiego w Toruniu 1910-2010 (wyd. 2010, Wydawnictwo Naukowe UMK).
2. Wspomnienie prof. Piotra Dowbora o ojcu wygłoszone w czasie uroczystości pogrzebowych.
3. „Kardioreanimacja w Szpitalu na Batorego.” Nowości z 6.04.1974 r.
4. „Aby serce nie przestało bić”. Nowości z 16.11.1979



Znaki czasu

Redaktor naczelny napisał list, że prosi o kolejny tekst. Tym razem ogarnęło mnie lekkie przerażenie, bo zaplanowany wcześniej urlop ewidentnie kolidował z terminem dostarczenia materiału na czas. Im dłużej żyję, tym szybciej pracuję. Cóż. Felietony zawsze pisze się na wyścigi i pod wymiar znaków. Połączyłem zatem w biegu kropki wycieczek z Toruniem w roli głównej i kliknąłem „wyślij”. Mam nadzieję, że nie popełniłem błędu, tak, jak w poprzednim tekście myląc Tuwima z Brzechwą, udowadniając, że pośpiech nie popłaca nawet przy łapaniu pcheł.

Tony Cragg urodził się w Liverpoolu w 1949 r. Po studiach w Londynie został profesorem w L'Ecole des Beaux Art w Metz i Akademii Sztuk Pięknych w Düsseldorfie. Artysta uznawany jest obecnie za najwybitniejszego rzeźbiarza współczesności. W tym roku można było zobaczyć jego dzieła w Toruniu, Sopocie i Orońsku.

Do Muzeum Rzeźby Polskiej wybrałem się służbowo, aby odwiedzić lekarzy i lekarzy dentystów, podczas wrześniowych warsztatów ceramiki użytkowej. Wśród nich była płocka dentystka Hanna Woźniak-Kwiatkowska, parająca się fotografią, malarstwem i ostatnio także modelowaniem i wypalaniem figur z gliny. W Pałacu, Oranżerii, Kaplicy i parku orońskim jest nieprzebrane bogactwo sztuki współczesnej. Miejsce idealne do pracy twórczej, odpoczynku i jednodniowej wycieczki do Abakanów, biegających po łące oraz samotnej pośród drzew, rzeźby Cragga, wspominającej wyczekiwaną od dekad wystawę z 2016 r.

Przy okazji gdańskiego Festiwalu Szekspirowskiego zawsze odwiedzam Państwową Galerię Sztuki w Sopocie. W sierpniowy poranek obejrzałem szklane formy stworzone w hucie Murano oraz „Alternatywną rzeczywistość” Cragga, którego instalacje ze stoików,



butelek, bukłaków na wino czy naczyń laboratoryjnych, stworzyły dekoracyjne, kolorowe kompozycje. Przedmioty użytkowe zagrały w tych pracach abstrakcyjne role. niespodziewane i niezwykle.

Największa i najbardziej fascynująca wystawa „Tony Cragg – rzeźby i prace na papierze”, miała miejsce w Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki czasu” w Toruniu. Abstrakcja do kwadratu. Od wejścia widać było zaskocze nie widzów, którzy nieufnie podchodzili do kolejnych monumentów. A potem czas się zatrzymywał i trudno było oderwać wzrok od pomysłowości fantastycznych form, zaczerpniętych z natury i zwielokrotnionych portretów.

Turystyczne grono znajomych z płockiej grupy spędziło kilkadziesiąt minut wokół dzieła z 2022 r. Rzeźba „Bez tytułu”, nazywana roboczo „Wave” (Fala) to klasyczna praca z brązu, wykorzystująca setki, jeśli nie tysiące realistycznych figurek ludzi, zatrzymanych w bezruchu. „Ludzka fala”. Jedni są na wznoszącej i pną się po ramionach współbraci do góry. Drudzy wiwatują na szczycie. Trzeci za chwilę wpadną w toń morza. Wszyscy, prędzej czy później, stoją o krok przed groźbą roztrzaskania się. Wszyscy porwani przez nurt, wir, prąd, modę, algorytm, los i przeznaczenie, czekają z nadzieją na falę zmian, cud, przypływ, odnowę, oczyszczenie i solidarność.

Na monumentalnej fali Cragga wszyscy bohaterowie „stop klatki są w biegu. Wśród nich

są zapewne lekarze i lekarze dentyści. Zawsze i wszędzie jesteśmy, to dlaczego miałyby nas zabraknąć w centrum, które zajmuje się przemijaniem kultur, pozornie zatrzymując kadr „tu i teraz”. To przemijanie, było jeszcze wyraźniej widać na innych piętrach i muszą przyznać, że toruński projekt ze sztuką współczesną w roli głównej jest naprawdę imponujący.

Muszę kończyć. Za chwilę podniosę walizkę i pobiegnę z falą turystów do samolotu, autokaru, muzeum, hotelu. A kiedy wrócę odbiorę kolejny numer „Meritum”, który będzie już tylko zapisem archiwalnym. W zamian w skrzynce pocztowej redaktor naczelny wyznaczy nowy termin, a ja w biegu poszukam nowych znaków, którymi mógłbym zapełnić kartkę papieru i zaprzątnąć myśli innych. Na chwilę, na zatrzymanie, na refleksję.

Fala w katalogu symboli, oznacza świeżość umysłu, erudycję i wiarę w nieuchronność zmiany. I tak, fala za falą, w alternatywnych rzeczywistościach Cragga i znakach czasu... rozpoczynamy kolejny dzień, tydzień, rok i biegniemy w przepaść za naszymi marzeniami o nieprzemijaniu.



Jarosław Wanecki
Ośrodek Kultury
i Dziedzictwa
Historycznego NIL

Wiedziała, że biały lekarz ją uratuje

Grupa lekarzy z kujawsko-pomorskiego od dwóch lat wyrusza z misją medyczną do Etiopii leczyć tamtejszych pacjentów, bez tej pomocy nieuchronnie skazanych na śmierć. „Jest w tym działaniu coś absolutnie wyjątkowego” podkreśla Anita Pacholec, wiceprezes Okręgowej Rady Lekarskiej Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w Toruniu, inicjatorka odznaczenia „Serce Judyma”, honorującego bezinteresowną pomoc medyków.

Biorą 10 dni urlopu, organizują zastępstwa w pracy. Z własnej kieszeni opłacają przelot, hotel, cały pobyt. Zabierają ze sobą wszystko to, czego w etiopskich szpitalach brakuje. Kupują najpotrzebniejsze materiały medyczne, organizują sprzęt – od przenośnych lodówek po narzędzia np. do zabiegów laparoskopowych. W Addis Abebie przez tydzień od rana do nocy, bezinteresownie – nie biorąc wynagrodzenia za swoją pracę, szkolą miejscowych lekarzy, przede wszystkim jednak – ratują życie najbardziej potrzebujących pacjentów. W tym roku już blisko 30 lekarzy z ośrodków m.in. we Włocławku, Toruniu, Bydgoszczy, Łodzi zaangażowało się w wyjątkową misję medyczną w Etiopii.

„Polish Medical Team – Helping Hand” realizowana jest od 2021 r. To opierająca się o wiele regionalnych ośrodków, wielospecjalistyczna, polska pomoc medyczna dla Etiopczyków. Od początku jej pomysłodawcą, kierownikiem i organizatorem jest dr Bizuayehu Mengesha Tegene, anesteziolog związany z Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym im. ks. Popiełuski we Włocławku, z pochodzenia Etiopczyk, mieszkający w Polsce od 35 lat.

– *Etiopia od 2020 r. ogarnięta jest wojną domową, nie mogłem stać z boku. Jestem lekarzem, chciałem w ten sposób*

przysłużyć się mojemu ludowi – mówi dr Bizuayehu Mengesha Tegene, który powołał misję „Helping Hand”, aby nieść pomoc poszkodowanym w wojnie, choć nie tylko. – *Skala wyzwań jest ogromna. Etiopscy lekarze specjaliści zmagają się z wieloma trudnymi, wymagającymi przypadkami – źle zagojone urazy, sytuacje, w których pacjent stracił już nadzieję na powrót do sprawności. Nasze działania to realna pomoc, której nie byłoby bez polskich lekarzy. Jestem im za to bardzo, bardzo wdzięczny* – dr Tegene w lutym zrealizuje trzecią tego typu wyprawę do stolicy Etiopii. Nieprzypadkowo medycy wyruszają do państwowego Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Addis Abebie. Ośrodek jest wyposażony w sale operacyjne i sprzęt zabiegowy oraz diagnostyczny, pozwalający wykorzystać umiejętności polskich medyków.

Gdyby spróbować w kilku zdaniach opisać misję „Helping Hand” dr. Tegene trzeba by powiedzieć o potęgze wzajemnej pomocy i współdziałaniu już nie kilkudziesięciu, ale setek osób, w różnym stopniu zaangażowanych w każdą wyprawę. Choć pomoc lekarzy jest kluczowa, bez licznych zbiorów i sponsorów pomoc nie byłaby tak szeroka. – *Od początku spółka ChM, polski producent implantów dla traumatologii i or-*

topedii dostarcza nam je za darmo, przekazując też potrzebny do nich sprzęt. Z kolei firma TZMO funduje materiały medyczne, Toyota zasponsorowała przejazd lekarzy z Włocławka na lotnisko. Etiopskie linie lotnicze, gdy dowiedziały się ile wieziemy sprzętu medycznego nie wzięły od nas za nadbagaż, z podobnym gestem wyszły też Polskie Linie Lotnicze LOT, wsparcie otrzymaliśmy od urzędów – we Włocławku i Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego – podkreśla dr Tegene i przyznaje, że w zasadzie zaczęło się od jednej, spontanicznej prośby o pomoc, skierowanej do kolegi z pracy dr. Bartosza Nowakowskiego, który w lutym pojeździe z pomocą po raz trzeci. Fala pomocy płynie – przyznaje z ogromną satysfakcją.

W drugiej misji w 2023 r. do neurochirurgów, ortopedów, anesteziologów, instrumentariuszek i okulistów dołączyli urologi, neurologi oraz rehabilitanci ze szpitali w Bydgoszczy, Włocławku, Toruniu, Łodzi. Cel – uratować zdrowie i życie kilkudziesięciu ciężko chorych Etiopczyków.

Neurochirurdzy z ośrodków z Bydgoszczy i Torunia przeprowadzili około 20 zabiegów stabilizacji kręgosłupa (głównie u osób po postrzałach), używając do tego nowoczesnych implantów, które w Etiopii w ramach publicznej opieki zdrowotnej są

po prostu niedostępne, a urazy kręgosłupa leczy się głównie doraźnie.

Etiopia posiada bardzo dobrze wykształconych lekarzy z dużą wiedzą teoretyczną. Jednak ze względu na niedostępność sprzętu nie mają jak wykorzystać swoich umiejętności w praktyce. Misja polskich lekarzy opiera się w dużej mierze na szkoleniu medyków. Z tego powodu podczas każdej operacji pracy polskich medyków przyglądają się miejscowi lekarze, rezydenci, technicy, pielęgniarki. Szkolenia idą pełną parą.

Na publiczną opiekę zdrowotną w Etiopii trudno zresztą patrzeć z perspektywy europejskich standardów. W szpitalu brakuje tak podstawowego sprzętu jak lodówki, przez co przez wysoką temperaturę leki, w tym te znieczulające, nie zawsze działają. Codziennością jest brak bieżącej wody w salach operacyjnych po godz. 16. Na porządku dziennym są regularne wyłączenia prądu, również w trakcie operacji.

– *W Etiopii mogliśmy poczuć jak to było dawniej, gdy liczyła się nasza głowa, oczy, ręce. Wyłączenia prądu w trakcie zabiegów były normą. Gasło światło i monitor. Wróciliśmy wtedy do monitorowania znanego nam z opowieści starszych kolegów, z czasów raczkującej anestezjologii* – opowiada dr Małgorzata Mroczkowska, uczestniczka tegorocznej misji, na co dzień kierująca Oddziałem Anestezjologii i Intensywnej Terapii w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym we Wrocławiu.

Żeby jeszcze lepiej zrozumieć skalę problemów i wyzwań w tym kraju lekarze odwołują się do liczb. – Etiopia licząca 110 mln ludności ma około 100 anestezjologów i 40 urologów. W całym kraju. Sytuacji nie poprawiają technicy anestezjologiczni – jak opisuje Jakub Wojtaczka, zaangażowany w tegoroczną misję anestezjolog z zespołu Małgorzaty Mroczkowskiej, w praktyce

oznacza to, że w systemie państwowym operuje się głównie starsze, bogate osoby, zaś w systemie prywatnym osoby bardzo bogate. – Biedne dzieci z interioru w zasadzie nie mają żadnych szans na wejście w plan operacyjny, nawet, gdy bardzo tego potrzebują – dlatego to właśnie dziećmi zajęli się polscy lekarze urologi. – *Co więcej, żeby chore dziecko dostało się do stolicy na jego podróż składały się całe wioski. Niestety, zaobserwowaliśmy, że tacy pacjenci przyjeżdżali do nas odwodnieni, dlatego pierwszą rzeczą jaką robiliśmy było zapewnienie im odpowiedniego nawodnienia* – odpowiada anestezjolog.

Zapamiętał szczególnie 15-letnią pacjentkę o imieniu Orange, czyli Pomarańczka. Rozpoznano u niej marskość nerki w przebiegu nieleczonych nawrotowych procesów zapalnych. Sytuacja była bardzo niebezpieczna. Niepracująca nerka może zropieć, doprowadzając do stanu zapalnego i do śmiertelnej sepsy.

– *Konieczny był zabieg radykalnej nefrektomii, wykonywanej laparoskopowo, dotąd nie podejmowany w tym kraju tą metodą* – jak relacjonuje anestezjolog Jakub Wojtaczka – *Był to historyczny zabieg polskich lekarzy. Uratowaliśmy życie tej dziewczynce. Po wybudzeniu uśmiechnęła się i powiedziała, że wiedziała, że ją uratujemy. Zaufanie do białych lekarzy w Etiopii jest ogromne, choć co zabawne, gdy przechodziliśmy przez Oddział Pediatrii dzieci przed nami uciekały* – co, jak tłumaczy lekarz, jest konsekwencją tego, że matki straszą małe dzieci białymi ludźmi.

Pomimo wyzwań i trudności grupa chętnych lekarzy z Polski z roku na rok powiększa się o kolejne osoby i specjalizacje. Co takiego sprawia, że decydują się na wyjazd w odległy i nie do końca bezpieczny rejon świata? – Podejmowanie wyzwań jak widać jest chyba w mojej

naturze – śmieje się dr Małgorzata Mroczkowska, która przygotowuje się do kolejnej misji, w lutym 2024 r.

– Procentują przyjaźnie i bardzo dobre relacje, które mam z polskimi kolegami i koleżankami – uważa dr Tegene. – Jest też w ludziach ogromna, altruistyczna chęć niesienia pomocy. Ratowanie życia ludzkiego w warunkach tak różnych od polskich oraz ogromna wdzięczność etiopskich pacjentów daje ogromną satysfakcję.

– *Nie ma nic piękniejszego niż pomoc ludziom, o których wiesz, że oni niechybnie by umarli w ciągu paru miesięcy, ponieważ nikt nie zaoferowałby im żadnego ratunku* – odpowiada lek. med. Jakub Wojtaczka.

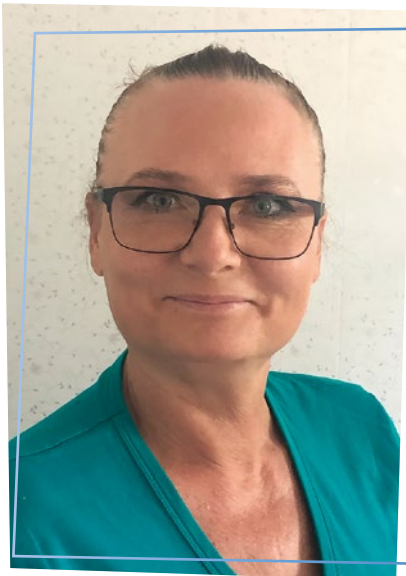
Tego typu doświadczenie bardzo poleca wszystkim lekarzom, bez względu na to, na jakim są etapie swojej kariery zawodowej. – *Pobyt w Etiopii uczy pokory i spojrzenia na drugiego człowieka z zupełnie innej perspektywy* – mówi anestezjolog. – *Nasze europejskie miejsce urodzenia, choć sobie go przecież nie wybraliśmy, daje nam nieograniczone możliwości. Bardzo tego nie doceniamy, ciągle narzekając. Etiopcy mają bardzo niewiele, a są nierzadko szczęśliwsi niż my.*

Każdego roku zespół lekarzy specjalistów powiększa się. W nadchodzącej wyprawie w lutym 2024 roku z pomocą wyjedzie już przeszło 30 lekarzy – neurochirurdzy, neurologi, ortopedzi, urologi i anestezjolog, instrumentariuszki, fizjoterapeutka. Po raz pierwszy z pomocą przyjadą lekarze ginekolodzy z Płocka, Bydgoszczy oraz Etiopczyk, na stałe mieszkający i pracujący w Irlandii.



Alicja
Cichońska-Bielicka

Honory dla współczesnych Judymów



Anita Pacholec, lekarz dentysta, wiceprezes Okręgowej Rady Lekarskiej Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w Toruniu o odznaczeniu medyków „Serce Judyma”

Ujęło mnie to, że akcja nie bazuje na żadnej sformalizowanej fundacji czy organizacji, ale opiera się na grupie indywidualnych osób, które rokrocznie skrzykują się i poświęcając swój czas, pieniądze, siły. Organizują wyjazd, żeby nieść bezinteresowną pomoc pacjentom na drugim kontynencie, w odległym kraju ogarniętym wojną domową. Nie biorą za swoją pracę pieniędzy, opłacają przelot i pobyt, biorą urlopy, zostawiają swoje rodziny. Co więcej, byli tam już dwa razy i myśmy dopiero niedawno dowiedzieli się o ich działaniu, a więc nie robią tego dla pokłasku. Dostrzegliśmy w tym działaniu coś absolutnie wyjątkowego. Dla nas, w Izbie, jest to niezwykle przykład współdziałania środowiska lekarskiego i medycznego w ogóle. Chcieliśmy uhonorować te działanie i to się udało.

ODZNACZENI „SERCEM JUDYMA”:



dr Artur Białeja
dr Adrian Bronowski
dr Sebastian Cychowski
dr n.med. Sebastian Grzyb
dr Kajetan Hadzik
dr Józef Kościelniak
dr Paweł Lisewski
dr Janusz Michalewski
dr Jarosław Możdżyński

dr Małgorzata Mroczkowska
dr Bartosz Nowakowski,
prof. dr hab.n.med. Zygmunt Siedlecki
dr Paweł Stawicki
dr Dominika Tegene
dr Bizuayehu Mengesha Tegene,
dr Paweł Winczakiewicz
dr Albert Włodarczyk
dr Jakub Wojtaczek
dr Daniel Zaborowski

Jak włączyć się w pomoc?

Możesz wesprzeć misję lekarzy z regionu „Polish Medical Team – Helping Hand” 2024 rok, wpłacając dowolną kwotę na zrzutka.pl: <https://zrzutka.pl/gpsecb>

Zdjęcia ze zbiorów:
dr. Bizuayehu Mengesha Tegene,
dr. Jakuba Wojtaczka
oraz dr Małgorzaty Mroczkowskiej.

Poczekalnia dla pacjentów szpitala w Addis Abebie.



Lekarz urolog, Paweł Winczakiewicz oraz instrumentariuszka Dorota Trawińska wykonują zabieg laparoskopowo. Ich działaniom przyglądają się urolodzy z Etiopii. Zespół wykonuje u pacjenta zabieg uretroplastyki, czyli rekonstrukcji cewki moczowej.



Metoda laparoskopowa pozwala na bardzo szybki powrót do zdrowia, co zresztą widać na zdjęciu wykonanym dzień po zabiegu. – Mieliliśmy pacjenta, który dzień wcześniej ze strachu zrezygnował z operacji. Kiedy widział kolegę dzień po zabiegu spacerującego korytarzem zdecydował się i był operowany – podkreśla dr Tegene.



U tego pacjenta konieczne było usunięcie nerki. Polscy lekarze urolodzy, wspierani przez zespół anestezjologów wykonali laparoskopowo nefrektomię radykalną, czyli usunięcie niedziałającej nerki, ratując w ten sposób zdrowie i życie tego pacjenta.



Ratowanie życia pacjentów oraz szkolenie etiopskich lekarzy to cele misji polskich lekarzy. Na zdjęciu grupa urologów, anestezjologów wraz z medykami z Etiopii, czwarty od prawej strony to organizator misji, dr Bizuayehu Mengesha Tegene.



Lekarz anestezjolog Małgorzata Mroczkowska ze szkolącą się techniczką anestezjologiczną. Etiopka polskim anestezjologom pomagała m.in. uzupełniać dokumentację medyczną, a także uczyła się, jak używać nowoczesnych leków, których na co dzień w Etiopii nie ma, a o których słyszała lub czytała w książkach.



Ekipa w komplecie, za zdjęciu ostatni, pożegnalny wieczór w hotelu przed wylotem do Polski.

Po udanym zabiegu.
Orange, młoda Etiopka oraz
dr Jakub Wojtaczka, anestezjolog.
Polscy medycy uratowali jej życie.



Etiopskie „Emergency”, czyli odpowiednik polskiego SOR-u.
Punkt zlokalizowany na terenie szpitala uniwersyteckiego w Addis Abebie.

Człowiek i jego stała potrzeba ekstazy

Człowiek odurza się od zawsze. Historia odurzania się jest właściwie historią ludzkości. Wraz z rozwojem społeczeństw, formy odurzania się ulegały ewolucji, dostosowując się do zmieniających się norm kulturowych. Gdy sięgniemy do historii ludów starożytnych, od pierwszej cywilizacji sumeryjskiej, po cywilizację rzymską – odurzanie stanowiło tam niezwykle istotną część tożsamości ówczesnych społeczeństw. Znane były różne ceremonie i rytuały, w których stosowano środki odurzające, mające wpływ na doświadczenia duchowe. W czasach sumeryjskich, a więc w czasach pierwszej cywilizacji w dziejach, datowanej – tu historycy nie są do końca zgodni – na przełom czwartego i trzeciego tysiąclecia przed naszą erą, istniało już piwo, znane były też liczne produkty halucynogenne. Rzecz jasna nie przejmowano się wówczas zbyt potężnymi zagrożeniami, płynącymi z używania owych specyfików – medycyna wszak nie była jeszcze na tyle świadoma tych zagrożeń, ale jednak niektóre sformułowania pejoratywne wobec osób nadużywających funkcjonowały już w ramach mowy potocznej. Warto dodać, że ludzie używali substancji odurzających zarówno w celach kulturowych, jak i rekreacyjnych, tworząc wokół tego praktyki i zwyczaje społeczne. W tamtych czasach istniało bowiem przekonanie, że te doświadczenia mają znaczenie duchowe i pomagają w nawiązywaniu kontaktu z boskością. Odurzanie miało zawsze charakter dość szczególny i przypisywano temu stanowi pewien rodzaj specyfiki boskiej, należącej jedynie istotom nadprzyrodzonym bądź władcom, jako boskim namiestnikom na ziemi. Wzmocnione to



zostało szczególnie w okresie deifikacji władców, a więc wówczas, gdy władza królewska miała już charakter pełnej boskości. Ale rzecz jasna odurzały się nie tylko elity, choć im akurat ów stan bardziej przystawał. Wszystko to dowodzi, że w człowieku jest pewna naturalna inklinacja do tego, by wzmacniać swoje przeżycia o stany, jakich człowiek nie potrafi wywołać u siebie z natury.

Odurzanie się wprowadza nas bowiem w stan pewnej euforii. Ta euforia staje się chwilowym schronieniem przed rzeczywistością, gdzie codzienne smutki i kłopoty zdają się zanikać w mgłę przyjemności. Odurzeni przenosimy się w nowy, lepszy świat, nie docierają do nas w pełni codzienne smutki i kłopoty. W tym zaklętym stanie, gdzie zmysły płyną w euforii, czas zdaje się zatrzymać, a zwykłe troski tracą na znaczeniu. Tyle, że nie bez kozery mówi się, że człowiek odurzający się ucieka od problemów. Chwilowe ukojenie, które daje odurzająca substancja, okazuje się bowiem ucieczką krótkotrwałą. Uciekamy wszak

w świat znieczulony, nierzeczywisty, w którym do głosu dochodzą tylko euforyczne emocje, odchodzi zaś racjonalna władza rozumu ta, która często mówi prawdę o naszym położeniu, zwłaszcza gdy nie widzi satysfakcjonującego wyjścia z sytuacji. W tej ucieczce tracimy kontakt z rzeczywistością, zapominając o trudnościach, które czekają po powrocie z chwilowego azylu.

Mimo swej zwodniczej natury potrzeba odrealniania okazuje się jednak na tyle kusząca, że współczesny człowiek, osaczony codziennymi wyzwaniami, niezmordowanie tej pokusie ulega. Mami się wówczas powierzchniowością, liczy, że zyska tak czas, nadzieję, a problemy rozwiążą się same. Wpisał więc odurzanie w swoją specyfikę, styl życia, aż odurzanie stało się ostatecznie czymś organicznie utrwalonym, tak iż próba jego społecznego wyrugowania okazuje się czymś spisanim na straty. W tym kontekście społeczeństwo staje przed dylematem: jak skutecznie walczyć z uzależnieniami, jednocześnie respektując autonomię jed-

nostki? Ba, czasy amerykańskiej prohibicji uczą wręcz, że jakakolwiek próba zakazu używania produktów odurzających przynosi sporo szkody. Zamiast eliminować problem, skutkuje ona jedynie przeniesieniem go na margines społeczeństwa, gdzie rozwijają się nielegalne rynki i zjawiska towarzyszące przestępczości. Jesteśmy tu w pewnej matni: z jednej strony jest rzeczą oczywistą, że należy walczyć z uzależnieniami w ich wszelkiej formie, z drugiej – całkowita eliminacja używek z oficjalnego obrotu powoduje jedynie lawinowy wzrost ich pokątnej sprze-

daży, a wraz z tym gremialny skok przestępczości i anarchistycznego stylu życia. Ani jedna, ani druga możliwość nie przynosi spodziewanych rezultatów – to wiemy na pewno. Na końcu zwycięża ludzka przekora i chęć walki za wszelką cenę o złe pojętą wolność.

W walce z uzależnieniem a zachowaniem autonomii jednostki, stajemy być może przed koniecznością zdefiniowania nowego podejścia do tego problemu. Być może kluczem do skuteczniejszych rozwiązań jest rozwijanie w człowieku zdolności do rozu-

mienia i akceptowania swoich doświadczeń. Może już czas na rzeczywiste inwestowanie w edukację społeczną na temat zdrowia psychicznego i mechanizmów uzależnień?



Prof. Janusz Sytnik-Czetwertyński
Centrum Medyczne
Kształcenia
Podyplomowego
w Warszawie

OGŁOSZENIA O PRACĘ



CENTRUM MEDYCZNE
INREMEDIUM
CENTRUM REHABILITACJI

Prywatne Centrum Medyczne INREMEDIUM w Toruniu
ZATRUDNI: lekarzy specjalistów lub
lekarzy w trakcie specjalizacji:



- diabetologa
- alergologa
- reumatologa
- endokrynologa
- psychiatrę

Dyrekcja Centrum zaprasza do współpracy:
dr n. med Wojciech Tajchman
i mgr Iwona Tajchman

Jesteśmy prywatną Placówką Medyczną znajdującą się w samym centrum Torunia – za wieżowcami, na przeciwko Targowiska Miejskiego. Prowadzimy działalność od 3 lat i zatrudniamy 14 specjalistów w tym 8 lekarzy.

Oferujemy: możliwość przyjmowania pacjentów 1 dzień w tygodniu lub więcej, nie wykluczamy również współpracy 1 lub 2 razy w miesiącu, możliwość elastycznego czasu pracy od poniedziałku do piątku od godziny 8.00 do 20.00. Zapewniamy korzystne warunki finansowe współpracy, w tym ceny wizyt i czas trwania zawsze są proponowane przez specjalistów. Oferujemy promowanie specjalisty na Portalu ZnanyLekarz oraz w Google+ i na banerach reklamujących naszą placówkę.

W ramach diagnostyki istnieje możliwość korzystania z punktu pobrania Vitalab, mieszczącego się w naszej placówce oraz nowoczesnej aparatury USG. Dajemy możliwość kierowania pacjentów na zabiegi fizykoterapii, terapii manualnej, kinezyterapii i na psychoterapię oraz warsztaty antystresowe, które są prowadzone w naszym Centrum. Organizujemy szkolenia w zakresie psychosomatyki i umożliwiamy korzystanie z naszej bazy rehabilitacyjno – fizjoterapeutycznej na korzystnych warunkach.

Informacje na temat placówki znajdują się na stronie internetowej:

www.inremed.pl

Zapraszamy do kontaktu:

Tel. 698 835 709,

E-mail: inremed@gmail.com



Informacja udzielana pacjentowi przed leczeniem

czyli bieg z przeszkodami

W ostatnim czasie napływają – w coraz większej ilości – sygnały o roszczeniach pacjentów, stanowiących konsekwencję problemów, związanych z informacją, którą pacjent powinien otrzymać od lekarza przed wyrażeniem zgody na leczenie i rozpoczęciem udzielania świadczeń zdrowotnych.

W poniższym tekście postaram się opisać podstawowe kwestie, związane z ciążącym na lekarzu obowiązkiem informacyjnym wobec pacjenta. Wskażę także konsekwencje zaniechania przekazania pacjentowi informacji, do której jest uprawniony.

Na wstępie należy podkreślić, że informacja przekazywana przez lekarza (szereżej – personel medyczny) pacjentowi przed wyrażeniem przez niego zgody na zabieg, terapię czy diagnostykę jest jednym z najbardziej podstawowych praw pacjenta. O prawie tym mówi zarówno ustawa z 6 listopada 2008 roku o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta Dz.U.2023.1545 t.j. – w art. 9 jak również ustawa z dnia 5 marca 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty Dz.U.2023.1516 t.j. – w art. 31.

Należy w tym miejscu wskazać, że udzielona przez pacjenta zgoda na leczenie, podpisana nawet w wielu egzemplarzach, w oparciu o rozbudowane formularze – jeśli nie będzie poprzedzona właściwą informacją przed zgody tej udzieleniem – oznacza nieważność takiej zgody. Sam zabieg zaś, będzie w tym przypadku pod względem prawnym – zabiegiem nielegalnym.

Zakres informacji

Odnosząc się do zagadnienia zawartości informacji przekazywanej pacjentowi, należy w pierwszej kolejności odwołać się do zapisów ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, która reguluje wspomniane kwestie w art. 31.

W przepisie tym czytamy: „*lekarz ma obowiązek udzielać pacjentowi lub jego ustawowemu przedstawicielowi przystępnej informacji o jego stanie zdrowia, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych, leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu*”.

Próbując bardziej precyzyjnie określić zakres informacji, które powinny być przekazywane

pacjentowi, warto sięgnąć do bogatego w tym zakresie orzecznictwa sądowego. Poniżej przedstawię najbardziej charakterystyczne tezy, płynące z wybranych orzeczeń sądów:

- „*Celem spoczywającego na lekarzu obowiązku wyjaśnienia pacjentowi skutków zabiegu operacyjnego jest, by pacjent podejmował decyzję o wyrażeniu zgody na zabieg z pełną świadomością tego, na co się godzi i czego, w tym jakich powikłań, może się spodziewać*” (wyrok SN z 18.01.2013 r., IV CSK 431/12, wcześniej tak samo wyrok SN z 20.11.1979 r., IV CR 389/79, OSNC 1980/4, poz. 81).

- „*Lekarz powinien poinformować pacjenta o rodzaju i celu zabiegu oraz o wszystkich jego następstwach, które są zwykle skutkiem zabiegu, tj. pożądanym – ze względu na jego cel – skutkach zabiegu, jak i o innych jego skutkach (tzw. skutkach ubocznych). Informacja powinna w szczególności obejmować te dające się przewidzieć możliwe następstwa zabiegu, zwłaszcza jeżeli są to następstwa polegające na znacznym i istotnym uszczerbku zdrowia, które – jako skutek uboczny – wprawdzie występują rzadko lub bardzo rzadko, ale nie można ich wykluczyć, i powinna określać stopień prawdopodobień-*

stwa ich wystąpienia.” (Wyrok SN z dnia 28 września 1999 r., sygn. akt II CKN 511/98)

• „Nie można domagać się od lekarza, by uprzedził pacjenta o wszelkich mogących wystąpić komplikacjach, zwłaszcza takich, które zdarzają się niezmiernie rzadko, mając charakter incydentalny. Takie uprzedzenie mogłoby prowadzić do zbędnego pogorszenia samopoczucia pacjenta i do bezpodstawnej odmowy wyrażenia zgody na dokonanie zabiegu. Sposób pouczenia przy odbieraniu zgody na zabieg musi być uzależniony od rodzaju zabiegu” (wyrok SN z 8.07.2010 r., II CSK 117/10).

• „Pacjent nie może być traktowany jak przedmiot rozstrzygnięć innej osoby i nie może być pozbawiony swobody decyzji dotyczącej swojego zdrowia. Nie oznacza to jednak, że w każdym wypadku lekarz ma obowiązek informowania o wszelkich możliwych skutkach zabiegu operacyjnego niezależnie od rodzaju zabiegu i prawdopodobieństwa ich wystąpienia. Sprzeciwia się temu zarówno wzgląd na ochronę chorego, jak i na ochronę lekarza” (wyrok SN z 1.04.2004 r., II CK 134/03, M. Praw. 2007/7, s. 369).

(patrz: Eleonora Zielińska (red.), Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Komentarz, wyd. III Opublikowano: WKP 2022)

Z powyższych orzeczeń płyną następujące wnioski praktyczne: udzielając pacjentowi (lub innej uprawnionej osobie) informacji, lekarz zobligowany jest do uwzględnienia rodzaju, celu zabiegu oraz jego skutków – zarówno tych pożądaných jak i tych, które dla pacjenta są niekorzystne (mowa tu o „bezpośrednich i zwykłych skutkach”). Sąd Najwyższy podkreślił, że nie trzeba informować pacjenta o wszystkich możliwych skutkach, lecz o tych zwykłych, a także o najpoważniejszych (np. śmierć, ciężki uszczerbek na zdrowiu). Przy udzielaniu informacji, należy także pamiętać o uwzględnieniu oceny prawdopodobieństwa wystąpienia powyższych skutków.

Alternatywne metody leczenia

Pamiętajmy o poinformowaniu pacjenta o możliwych, alternatywnych metodach leczenia bądź diagnostyki danego schorzenia (jeśli takowe, różne metody istnieją). W takich sytuacjach należy opisać pacjentowi każdą z możliwych do realizacji metod i wskazać która – zdaniem lekarza – jest dla pacjenta najbardziej korzystna. Wybór konkretnego sposobu postępowania należy do pacjenta.

Powyższy pogląd znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądowym:

„Pacjent aby mógł dokonać świadomego wyboru, musi zostać o alternatywnej metodzie leczenia czy też diagnostyki poinformowany. W sytuacji, gdy istnieją alternatywne metody diagnostyczne lub lecznicze, wybór jednej z nich należy do pacjenta. Wybór ten lekarz ma obowiązek uszanować, nawet jeśli jego zdaniem nie jest on trafny” (Wyrok SN z 16 maja 2012 r., III CSK 227/11).

„W przypadku możliwych do zastosowania konkurencyjnych metod leczenia pacjent powinien być poinformowany o wszystkich metodach wraz ze wskazaniem możliwych konsekwencji i ryzyk płynących z zastosowania każdej z metod” (wyroki SA: w Łodzi z dnia 18 września 2013 r., I ACa 355/13; w Gdańsku z dnia 26 lutego 2010 r., I ACa 51/10).

Pacjent może nie chcieć informacji

Omawiane przepisy ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty jednoznacznie wskazują, że jeśli pacjent zażąda aby nie przekazywać mu informacji związanych z leczeniem – lekarz zwolniony jest z obowiązku udzielania mu takich informacji. Warto w takich sytuacjach pamiętać, aby żądanie pacjenta, o którym mowa zostało odzwierciedlone w dokumentacji medycznej.

Przywilej terapeutyczny

Rozważając kwestię informacji przekazywanej pacjentowi, nie sposób pominąć problematyki tzw. przywileju terapeutycznego.

Przepisy ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, przewidują wyjątkową sytuację, kiedy to lekarz decyduje o zakresie przekazywanych pacjentowi informacji. Należy jednak pamiętać, że możliwość skorzystania przez lekarza z przywileju terapeutycznego uwarunkowana jest zaistnieniem konkretnych, wskazanych przez przepisy prawa, przesłanek. Dotyczy to wyjątkowych przypadków, kiedy rokowania co do zdrowia pacjenta są niepomyślne. W takich sytuacjach lekarz może ograniczyć informację, ale tylko w zakresie stanu zdrowia pacjenta i rokowania. Omawiany przepis uprawnia lekarza do nieprzekazywania informacji wyjątkowo wówczas, gdy według oceny lekarza przemawia za tym dobro pacjenta.

Lekarz, ograniczając przekazywane pacjentowi informacje, powinien w pełnym zakresie udzielić ich przedstawicielowi ustawowemu lub osobie upoważnionej przez pacjenta.

Należy pamiętać, że w sytuacji, gdy pacjent zażąda podania mu pełnego zakresu informacji, wówczas lekarz zobligowany jest zastosować się do tego żądania.

Odpowiednikiem powyższej regulacji jest art. 17 Kodeksu Etyki Lekarskiej, stanowiący, że w razie niepomyślnej dla chorego prognozy lekarz powinien poinformować o niej chorego z taktem i ostrożnością. Wiadomość o rozpoznaniu i złym rokowaniu może nie zostać choremu przekazana tylko w przypadku, jeśli lekarz jest głęboko przekonany, że jej ujawnienie spowoduje bardzo poważne cierpienie chorego lub inne niekorzystne dla zdrowia następstwa; jednak na wyraźne żądanie pacjenta lekarz powinien udzielić pełnej informacji.

Słuchajmy małych (także poniżej lat 16)

W kontekście przekazywania informacji pacjentowi – lekarz posiada pewne zobowiązania także wobec pacjenta małoletniego, który nie ukończył 16 lat. W takiej sytuacji na lekarza ciąży ograniczony obowiązek przekazania informacji temu pacjentowi w zakresie i formie potrzebnej do prawidłowego procesu diagnostycznego lub terapeutycznego. Lekarz powinien także wysłuchać zdania pacjenta, nie będąc zdaniem tym związany.

Mówmy tak, żeby nas rozumieli

Aby pacjent mógł podjąć świadomą decyzję (udzielić świadomej zgody) co do tego czy poddać się danej terapii lub diagnostyce, informacja przekazana przed podjęciem takiej decyzji, musi być dla pacjenta zrozumiała. Powyższe oznacza kolejny, ważny aspekt omawianej problematyki – tj. sposób przekazywania informacji. Kierowana do pacjenta informacja, powinna być komunikowana w formie dla niego zrozumiałej. Należy także umożliwić pacjentowi zadawanie pytań związanych z treścią przekazanej mu informacji. Sposób przekazu powinien być dostosowany do poziomu obycia, wykształcenia oraz inteligencji pacjenta. Powyższe wskazania, znajdują pełne odzwierciedlenie w treści orzeczeń wydawanych przez sądy. Jako reprezentatywny przykład, można wskazać treść wyroku wydanego przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w dniu 15 stycznia 2015 r.:

Lekarz powinien udzielać informacji z uwzględnieniem okoliczności, dbając o to, żeby pacjent zrozumiał treść przekazywanego mu komunikatu. Sposób przekazywanych informacji musi uwzględniać zdolności intelektualne konkretnego pacjenta. Informacja ma być podana pacjentowi w sposób przy-

stępny. Wszystko to ma umożliwić pacjentowi podjęcie świadomej zgody na zabieg (wyrok SA w Katowicach z dnia 15 stycznia 2015 r., I ACa 856/14, LEX nr 1649237; wyrok SN z dnia 18 stycznia 2013, IV CSK 431/12, LEX nr 1275006;

Konsekwencje braku prawidłowej informacji

Konsekwencje braku udzielenia właściwej informacji pacjentowi mogą być dla lekarza bardzo dolegliwe. Należy przy tym pamiętać, że to lekarz powinien udowodnić (np. w postępowaniu przed sądem), że dopełnił ustawowego obowiązku udzielenia pacjentowi prawidłowej informacji (wyrok SN z dnia 17 grudnia 2004 r., II CK 303/04). Należy także podkreślić, że pomimo braku ustawowego obowiązku zachowania określonej formy, w jakiej ma być przekazana informacja dla pacjenta, to dla celów dowodowych (własnego bezpieczeństwa) właściwe będzie zachowanie formy pisemnej.

Naruszenie przez lekarza obowiązku właściwego poinformowania pacjenta może skutkować jego odpowiedzialnością zawodową, a także odpowiedzialnością odszkodowawczą z tytułu czynu niedozwolonego (wyrok SA w Szczecinie z dnia 15 listopada 2012 r., I ACa 596/12; wyrok SN z dnia 18 stycznia 2013 r., IV CSK 431/12; wyrok SA w Katowicach z dnia 26 października 2012 r., I ACa 575/12; wyrok SA w Warszawie z dnia 18 marca 2005 r., I ACa 784/04).

Ciążącemu na lekarzu obowiązkowi udzielenia informacji odpowiada prawo pacjenta do jej uzyskania – o czym wprost stanowi art. 9 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Brak informacji lub udzielenie jej w sposób niewłaściwy, stanowić będzie naruszenie praw pacjenta, co może być podstawą do zasądzenia od lekarza zadośćuczynienia za naruszenie praw pacjenta

na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

Jak zostało już wcześniej wspomniane, brak prawidłowej informacji oznacza nieważność wyrażonej później przez pacjenta zgody na leczenie. Wykonywanie zabiegu leczniczego bez zgody pacjenta, jest przestępstwem opisanym w art. 192 *kodeksu karnego*.

Pamiętać wypada, że jeśli lekarz udzieli informacji osobie nieuprawnionej do jej otrzymania, może odpowiadać za naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej.

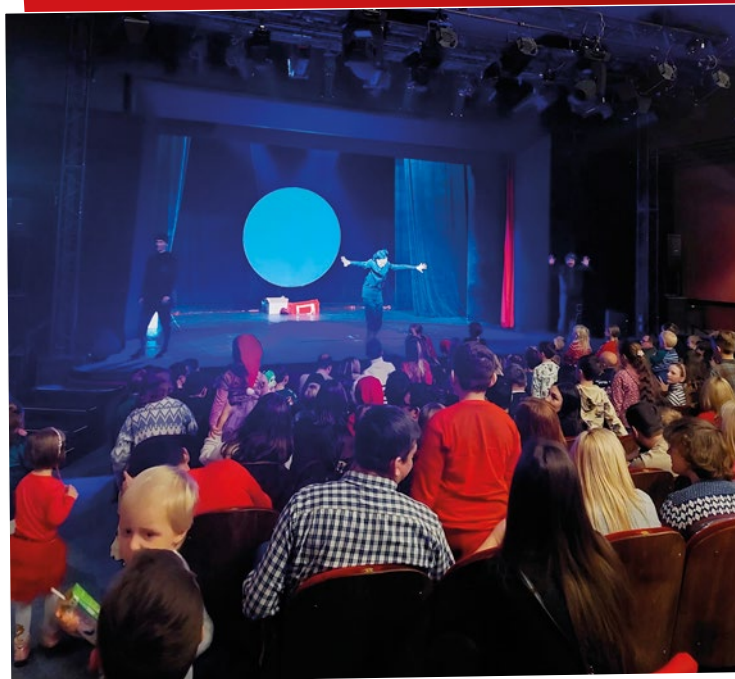
Trudno przecenić znaczenie udzielanej przez lekarza pacjentowi (lub innej uprawnionej osobie) informacji dotyczącej leczenia. Prawidłowa informacja, udzielona w sposób dla pacjenta zrozumiały, stanowi podstawę do późniejszego wyrażenia przez pacjenta świadomej zgody na leczenie. Przekazanie pacjentowi właściwej informacji w sposób dla niego zrozumiały nie należy do najprostszyc zadań. Warto zatem pamiętać o ustanowionych przez przepisy prawa oraz orzecznictwo sądowe ramach, w których mieścić się powinna właściwie udzielona informacja.

Nawet najbardziej precyzyjnie skonstruowane przepisy prawa, nie uregulują jednak wszystkich możliwych sytuacji i nie odpowiadają na wszystkie możliwe wątpliwości. Mierząc się z dylematem: czy o danej kwestii powinniśmy poinformować pacjenta, być może warto sobie odpowiedzieć na pytanie: co sami chcielibyśmy wiedzieć, gdybyśmy znajdowali się na jego (pacjenta) miejscu?



mec. Krzysztof Izdebski
Rzecznik Praw Lekarza
KPOIL

Mikołajki Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej 2023



W sobotę 2 grudnia 2023 r w teatrze Baj Pomorski w Toruniu, można właściwie już powiedzieć, jak co roku, odbyło się Spotkanie Mikołajkowe dedykowane dzieciom i wnukom lekarek i lekarzy KPOIL. Frekwencja uczestników przerosła nasze najśmielsze oczekiwania. Do tego stopnia, że spotkaliśmy się nawet z zarzutami osób, którym nie udało się zapisać na to wydarzenie (decydowała kolejność zgłoszeń), że robione jest to

pod określona grupę znajomych. Jest to nieprawda, ale jednocześnie komplement. Niestety ilość uczestników detreminuje wielkość sali teatralnej, a informacja o wydarzeniu była rozsyłana mailingiem na 2 tygodnie przed wydarzeniem. Myślę, że w przyszłym roku to wysokie zainteresowanie, zostanie uwzględnione przy organizacji tego wydarzenia.

Dzięki tak licznej publiczności klimat spotkania był jeszcze bardziej gorący i świąteczny.

Dzieci w towarzystwie rodziców i dziadków z zaciekawieniem obejrzały spektakl pod tytułem „Mała Urania – Kosmiczna Podróżniczka”, następnie wzięły udział w konkursach z różnorodnymi niespodziankami i wspólnej zabawie z gigantyczną piłką. Uwieńczeniem uroczystości było spotkanie ze Świętym Mikołajem, który rozdał wszystkim dzieciom prezenty.

Do zobaczenia za rok!



XIX Konferencja Anestezjologiczna w Grudziądzu

W dniach 24-25 listopada 2023 r. w Grudziądzu w hotelu RAD odbyła się „XIX Konferencja Anestezjologiczna”. Organizatorem spotkania był Regionalny Szpital Specjalistyczny im. Biegańskiego w Grudziądzu, Oddział Kujawsko-Pomorskiego Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii oraz Kujawsko-Pomorska Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu.

„XIX Konferencja Anestezjologiczna” to spotkanie, na którym omawiane są najnowsze osiągnięcia naukowe z zakresu anestezjologii i OIT. Szkolenie rozpoczęło się od uroczystego przywitania gości przez dr. Piotra Kowalskiego oraz Prezesa KPOIL w Toruniu dr. Wojciecha Kaatz.

Dziękujemy organizatorom w przygotowaniu „XIX Konferencji Anestezjologicznej”, wykładowcom za ich profesjonalizm oraz współpracę, a uczestnikom za udział w konferencji. Cieszymy się, że mogliśmy wspólnie poszerzać naszą wiedzę w zakresie anestezjologii i OIT.

Mamy nadzieję, że niebawem będziemy mieli okazję do kolejnych udanych szkoleń.



KONFERENCJA ZOSTAŁA PODZIELONA PRZEZ ORGANIZATORÓW NA DWA BLOKI.

Pierwszego dnia 24 listopada 2023 r. program obejmował następujące tematy:

1. **Znieczulenie zabiegów robotycznych**
Wygłoszone przez dr hab. Katarzynę Sierakowską
2. **Leki zaburzające krzepnięcie w okresie okołoperacyjnym**
Przedstawione przez dr. Jurija Tkaczenko
3. **Uporczywa wazoplegia**
Omówione przez prof. Radosława Owczuka,
4. **Postępowanie w ciężkich krwotokach – aktualności.**
Przygotowane przez dr. hab. Dariusza Onichimowskiego.

W drugim dniu 25 listopada 2023 r. omawiano następujące tematy:

1. **Płynoterapia – aktualności**
2. **Terapie pozaustrojowe w OIT**
Przedstawione przez dr. hab. Dariusza Onichimowskiego,
3. **Wstrząs septyczny**
Wygłoszony przez dr. Jurija Tkaczenko.

XVII Mistrzostwa UMK w Toruniu w Tenisie

XVII Mistrzostwa UMK w Toruniu w Tenisie o Puchary Prorektora ds. CM im. L. Rydygiera w Bydgoszczy - 14 października 2023 r. – korty Tenispont w Bydgoszczy.

Turniej rozegrano systemem pucharowym mężczyzn oraz kobiet. Cechował go wysoki poziom sportowy oraz oddający charakter turnieju przekrój uczestników, począwszy od studenta przez lekarza do profesora. Okazałe puchary, trofea i upominki dla każdego uczestnika zawodów ufundowała Prorektor ds. Collegium Medicum prof. dr hab. Kornelia Kędziora-Kornatowska, Bydgoska Izba Lekarska oraz Kujawsko-Pomorska Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu.

FINAŁ PAŃ

- I miejsce: Małgorzata Struzik – Małgorzata Struzik Gabinet Stomatologiczny w Potulicach (6:1; 6:1)
- II miejsce: Anna Pokrzywa – V rok, kierunku lekarskiego CM UMK (1:6; 1:6)
- III miejsce: Marta Kodzik – Katedra Otolaryngologii, Foniatrii i Audiologii CM UMK (6:2; 6:3)
- IV miejsce: Hanna Mackiewicz-Nartowicz – Katedra Otolaryngologii, Foniatrii i Audiologii CM UMK (6:3; 4:6; 3:10)

FINAŁ PANÓW

- I miejsce: Adam Świrydowicz – I rok, II stopnia, kierunku dietetyka CM UMK (6:2; 4:6, 10:7)
- II miejsce: Aleksander Skop – Lux Med Toruń (2:6; 6:4; 7:10)
- III miejsce: Krzysztof Kula – Lux Med Bydgoszcz (2:6; 3:6)
- IV miejsce: Paweł Burduk – Katedra Otolaryngologii, Foniatrii i Audiologii CM UMK (3:6; 3:6)

Andrzej Lewandowski
CM UMK



Od lewej: dr K. Kula, A. Świrydowicz, dr A. Skop, prof. P. Burduk



Od lewej: A. Pokrzywa, dr A. Lewandowski, dr M. Struzik

Motocyklem przyjemnie i pożytecznie



Już czas zamknąć motocykl w garażu na zimę. Za nami wiele przejechanych kilometrów, spotkania z innymi motocyklistami i pogaduchy do późnych godzin nocnych. Pozostały wspaniałe wspomnienia.

W Bydgoszczy spotkaliśmy się po raz szósty. Grono stałych uczestników zasilili nowi, pragnący poczuć atmosferę zlotów motocyklowych.

Piątek spędziliśmy na torze naszego bydgoskiego Kartodromu. Pod okiem kompetentnych i bardzo doświadczonych instruktorów PZM doskonaliliśmy technikę jazdy na motocyklach. Szkolenie było dopasowane do poziomu umiejętności uczestników. Chcemy takie szkolenia wpisać w program kolejnych zlotów jako stały punkt. Niezależnie od preferowanego stylu i ulubionej nawierzchni regularne szkolenia pod nadzorem fachow-

ców powinny być obowiązkowym punktem w kalendarium każdego motocyklisty, który poważnie traktuje swoją pasję.

Zmęczeni, ale zadowoleni wracaliśmy do hotelu. Wieczór upłynął na wymianie wrażeń z jazdy na torze. Przyjemnym dodatkiem była muzyka w wykonaniu zespołu Daniela Pradelli.

Sobota była dniem relaksu. Najpierw udaliśmy się do Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy, które mieści się w pięknym zabytkowym budynku, gdzie zgromadzono uratowane od zapomnienia i zniszczenia stare urządzenia, zdjęcia, dokumenty, makiety związane z wodociągami i przybliżające ich historię. Podziwiać mogliśmy replikę średnio-wiecznego urządzenia, za pomocą którego w XVI wieku ponad murem miejskim dostarczano do Bydgoszczy wodę z Brdy. Po po-

łudniu jeszcze spacer po ogrodzie botanicznym w Myślicinku i wizyta w ZOO. W hotelu czekały nas warsztaty kosmetyczne, którymi zainteresowane były głównie panie, ale nie tylko.

Do domów wracaliśmy naładowani nową energią i z miłą świadomością, że za jakiś czas spotkamy się znowu gdzieś na drodze, może w zmienionym towarzystwie, ale zawsze z nieślabnącą przyjemnością.

W tegorocznym Zlocie Motobridge w dniach 20-23.07.2023 r. wzięło udział 44 uczestników z całej Polski. Atrakcyjny program mogliśmy zrealizować dzięki dofinansowaniu Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej, Naczelnej Izby Lekarskiej, Bydgoskiej Izby Lekarskiej i Klubu DoctorRiders.

Organizator Zlotu
Hanna Śliwińska

GODNI CHWAŁY

W związku ze zbliżającą się 60 rocznicą wybuchu Powstania Warszawskiego, 26 lutego 2004 r. Towarzystwo Lekarskie Warszawskie ustanowiło Medal **DIGNO LAUDE (Godnemu Chwały)**, jako wyraz najwyższego uznania i wdzięczności dla uczczenia żołnierzy-powstańców Służb Sanitarnych Komendy Głównej Armii Krajowej (zwanych Sanitariatem) za ich „męstwo i poświęcenie”. Nadawany jest od 1 VIII 2004 r. Wiadomość o tym dotarła do Torunia z bardzo dużym opóźnieniem. A szkoda, bo byłoby tu więcej osób godnych uhonorowania.

Na wniosek Zarządu Okręgu Toruń Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej (ŚZZAK) Medal został przyznany **płk. dr. STANISŁAWOWI MALKIEWICZOWI** z Grudziądza, zaprzysiężonemu w Narodowych Siłach Zbrojnych w 1943 r., jako Andrzej Tarnawa. Przeszedł szkolenie wojskowe. Po wybuchu Powstania strzelec w kompanii NSZ mjr. art. Stanisława Szamańskiego ps. Szeptycki. Następnie w Grupie Północ AK – 117 komp. Zgrupowania „Radosława”, tj. II plutonie komp. „Supraśl” batalionu „Łukasiński”. Wziął udział w walkach na Woli i Starym Mieście, jako obserwator z dachów ruchów wojsk i w obronie p/lotniczej, do 2 września 1944 r., kiedy to został ranny. Po kapitulacji Powstania wyszedł z Warszawy z ludnością cywilną, a następnie został wywieziony na roboty do Niemiec, w okolice Frankfurtu n. Odrą.



Odznaka – Sanitariat
to służby sanitarne
Komendy Głównej Armii
Krajowej



Po tzw. wyzwoleniu znalazł się w Grudziądzu, ukończył studia medyczne w Gdańsku i po kilkukrotnej zmianie miejsca pracy-służby wrócił do Grudziądza. Obecnie jest ostatnim Powstańcem Warszawskim na terenie działalności Okręgu Toruń ŚZZAK. Nie należy do naszego Związku ani Związku Powstańców Warszawskich, ale uznaliśmy, że zasługuje na to zaszczytne wyróżnienie. Medal 30 listopada br. wręczyli doktorowi prezes Okręgu Toruń ŚZZAK por. dr Lesław Welker i prezes Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej (KPOIL) w Toruniu dr Wojciech Kaatz. W asyście wiceprezes Okręgu Joanny Kowalskiej i prezesa grudziądzkiej Delegatury KPOIL dr. Jana Kosióra. Nie obeszło się bez wspomnień przy filiżance kawy.





Od lewej:
dr Wojciech Kaatz,
dr Jan Kosior,
dr Lesław Welker,
Joanna Kowalska,
przy stole
płk. dr. Stanisław
Malkiewicz

Drugi Medal został przyznany, niestety pośmiertnie, **JOANNIE CHYLE ps. Py-zia**, która po niemieckiej agresji we wrześniu 1939 r. trafiła w końcu do Warszawy. W konspiracyjnym Liceum i Gimnazjum im. Królowej Jadwigi (pod szyldem szkoły zawodowej) kontynuowała naukę i tu uzyskała maturę. W marcu 1941 r. związała się ze szkolną XIV Warszawską Żeńską Drużyną Harcerską-Białą, w zastępie „Świstaki”. Udzielała się w pracy na rzecz Rady Głównej Opiekuńczej, w tym w Patronacie Opieki nad Więźniami (gł. paczki żywnościowe). Od początku roku 1943 udzielała się w akcji MOB (-ilizacja), w ramach której prowadzono szkolenie w trzech kierunkach (do wyboru): sanitariat, łączność i przygotowanie do życia kulturalnego po wojnie. Wybrała szkolenie sanitarne. Praktyki odbywały się w Ambulatorium Zabiegowym Szpitala



Dzieciątka Jezus. Po wybuchu Powstania 1 sierpnia 1944r. miała przydział do Sanitariatu Okręgu Warszawa AK „Bakcyl”. Początkowo w Grupie „Północ”, jako sanitariuszka w punkcie sanitarnym przy ul. Miodowej 24, który po 2-3 dniach został przekształcony w szpital. Ze Starówki wraz z rannymi ewakuowała się kanałami do Śródmieścia i kontynuowała służbę w powstańczym szpitalu przy ul. Mokotowskiej 55. Po kapitulacji Powstania wyszła z Warszawy z ludnością cywilną.

Po wojnie była nauczycielką pracującą w toruńskim szkolnictwie. Pożegnaliśmy ją w styczniu tego roku a Medal, prezes por. dr Lesław Welker i wiceprezes Okręgu Toruń ŚZZAK Joanna Kowalska, przekazali jej córce Katarzynie.

Lesław J. Welker

UCHWAŁA Nr 204/IX/2023
Okręgowej Rady Lekarskiej
KPOIL w Toruniu
z dnia 9 listopada 2023 r.
w sprawie desygnowania przedstawiciela
do składu Komisji Bioetycznej PANS
we Włocławku

Na podstawie art. 5 pkt. 22 i art. 25 pkt 10 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1342) w związku z art. 29 ust. 7 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1516 ze zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1.

Okręgowa Rada Lekarska w Toruniu desygnuje lek. Pawła Kochmana, specjalistę chorób wewnętrznych oraz nefrologii, do składu Komisji Bioetycznej przy Państwowej Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UCHWAŁA Nr 205/IX/2023
Okręgowej Rady Lekarskiej
KPOIL w Toruniu
z dnia 9 listopada 2023 r.
w sprawie desygnowania przedstawicieli
do komisji konkursowych

Na podstawie art. 5 pkt. 9 i art. 25 pkt 10 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1342 ze zm.) w związku z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 6 lutego 2012 r. w sprawie sposobu przeprowadzania konkursu na niektóre stanowiska kierownicze w podmiocie niebędącym przedsiębiorcą (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 430 ze zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1.

Do składu komisji konkursowej na stanowiska Pielęgniarek Oddziałowych:

- Oddziału Medycyny Paliatywnej,
- Oddziału Chirurgii, Traumatologii i Urologii Dziecięcej,
- Oddziału Anestezjologii dla Dzieci w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu, Okręgowa Rada Lekarska w Toruniu desygnuje Pana dr. Jana Kosiora.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UCHWAŁA Nr 206/IX/2023
Okręgowej Rady Lekarskiej
KPOIL w Toruniu
z dnia 9 listopada 2023 r.
w sprawie wyrażenia opinii

Na podstawie art. 25 pkt 10 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1342 ze zm.) i art. 15c ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1516 ze zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1.

Okręgowa Rada Lekarska w Toruniu pozytywnie opiniuje wniosek **Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MEDICO PLUS Tomasz Kryński w Bobrownikach**, mieszczącego się przy ul. Włocławskiej 39, 87-617 Bobrowniki w sprawie wpisania ww jednostki na listę podmiotów leczniczych oraz indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich uprawnionych do prowadzenia staży częstkowych lekarzy w zakresie medycyny rodzinnej (lista nr 2).

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UCHWAŁA Nr 207/IX/2023
Okręgowej Rady Lekarskiej
KPOIL w Toruniu
z dnia 9 listopada 2023 r.
sprawy zmiany Uchwały Nr 198/IX/2023
z dnia 15.09.2023 r.
w sprawie wyznaczenia koordynatorów
szkolenia stażystów

Na podstawie art. 25 pkt 10 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1342 ze zm.) i art. 15g ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1516 ze zm.) oraz § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lutego 2023 r. w sprawie stażu podyplomowego lekarza i lekarza dentysty (Dz.U. poz. 377), uchwala się, co następuje:

§ 1.

1. W § 1. pkt 3 Uchwały Nr 198/IX/2023 ORL z dnia 15-09-2023 r. dokonuje się następującej zmiany: skreśla się punkt o treści „dr Ryszard Błażyński”.

2. W § 1. pkt 3 Uchwały Nr 198/IX/2023 ORL z dnia 15.09.2023 r. dokonuje się następującej zmiany: dopisuje się:

- trzeci punkt o treści „dr Wojciech Darmofalski”,
- czwarty punkt o treści „dr Krystian Tomaszewski”.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UCHWAŁA Nr 208/IX/2023
Okręgowej Rady Lekarskiej
KPOIL w Toruniu
z dnia 9 listopada 2023 r.
w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej
kandydatów do pełnienia funkcji
konsultantów wojewódzkich

Na podstawie art. 5 pkt. 10 i art. 25 pkt 10 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1342 ze zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1.

Okręgowa Rada Lekarska w Toruniu pozytywnie opiniuje kandydatury:

- 1) Pana lek. dent. Pawła Dymalskiego do pełnienia funkcji konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie periodontologii,
- 2) Pani dr n. med. Stawomiry Fenger-Woźnickiej do pełnienia funkcji konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie okulistyki,
- 3) Pana dr. hab. n. med. Piotra Jarzemskiego, prof. UMK do pełnienia funkcji konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie urologii.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UCHWAŁA Nr 209/IX/2023
OKRĘGOWEJ RADY LEKARSKIEJ
KPOIL w Toruniu
z dnia 9 listopada 2023 r.
w sprawie potwierdzenia spełnienia
warunków kształcenia podyplomowego
lekarzy

Na podstawie art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1342 ze zm.), art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1739, ze zm.), oraz art. 107 kpa – po rozpatrzeniu wystąpienia **Good Tooth Academy** o potwierdzenie spełniania warunków do prowadzenia kształcenia podyplomowego lekarzy dentystów, uchwala się, co następuje:

§ 1.

Potwierdza się warunki do prowadzenia kształcenia podyplomowego określone w art. 19 ust. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty w okresie **od 01.12.2023 do 02.12.2023**, na obszarze **Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w Toruniu**, w przedmiocie i zakresie obejmującym:

STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA I ESTETYCZNA, na podstawie przedłożonego planu (programu) kształcenia, realizowanego w określonych planem formach i trybie kształcenia, przez osoby stanowiące planowaną kadrę dydaktyczną, prowadzonego we wskazanej, posiadanej bazie do prowadzenia kształcenia, oraz podlegającego, po jego zrealizowaniu, ocenie w ramach posiadanego wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia przez **Good Tooth Academy**.

§ 2.

1. Wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia odwołania od uchwały do Naczelnej Rady Lekarskiej za pośrednictwem Okręgowej Rady Lekarskiej w Toruniu w terminie 14 dni od jej otrzymania.

2. Na podstawie art. 107 § 4 k.p.a. organ odstąpił od sporządzania uzasadnienia uchwały jako uwzględniającej żądanie strony w całości.

**UCHWAŁA Nr 210/IX/2023
Okręgowej Rady Lekarskiej
KPOIL w Toruniu
z dnia 9 listopada 2023 r.
w sprawie przyznania odznaczenia
SERCE JUDYMA**

Na podstawie art. 5 pkt. 13 i a rt. 25 pkt 10 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1342) w związku z Uchwałą Nr 84/IX/2023 ORL z dnia 2 sierpnia 2023 r.

§ 1.

ORL w Toruniu przyznaje odznaczenie SERCE JUDYMA Panu lek. Danielowi Zaborowskiemu (PWZ 1163686) z Włocławka, członkowi organizacji humanitarnej Polish Medical Mission (pmm.org.pl), która wraz z Vasco Elektronics tworzy Polish Medical Mission Vasco Emergency Team (pmm.org.pl/pmm-vasco-emergency-team).

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**UCHWAŁA Nr 211/IX/2023
Okręgowej Rady Lekarskiej
KPOIL w Toruniu
z dnia 9 listopada 2023 r.
w sprawie przyznania Dyplomów
„Brylantowy Laur Medyczny”**

Na podstawie art. 25 pkt 10 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1342 ze zm.) w związku z Uchwałą nr 105/III/2000 Prezydium Okręgowej Rady

Lekarskiej z dnia 25 października 2000 r. oraz Uchwałą Nr 206/VI/2010 Okręgowej Rady Lekarskiej z dnia 18 listopada 2010 r., uchwała się, co następuje:

§ 1.

Za 50 lat pracy oraz godną postawę lekarza, Okręgowa Rada Lekarska postanawia przyznać **Dyplomy „Brylantowy Laur Medyczny”** niżej wymienionym lekarzom:

Delegatura WŁOCŁAWEK

1. Andrzejczuk Janusz
2. Błasiak Ewa
3. Czajka Bogdan
4. Fałkowska-Dziewicka Krystyna
5. Frąckiewicz Halina
6. Głębecki Jacek
7. Głowacka Halina
8. Grajkowska Krystyna
9. Grajkowski Jerzy
10. Karczewski Andrzej
11. Kościukiewicz Zuzanna
12. Kraszewska-Baniał Alicja
13. Kryńska Hanna
14. Krzemińska Marta
15. Majewski Zbigniew
16. Milanowski Leszek
17. Nowakowska Irena
18. Pietrzykowska Elżbieta
19. Piotrowski Hubert
20. Racinowska-Czajka Maria
21. Rogozińska Jadwiga
22. Rzepecki Jan
23. Sobieska-Lechowicz Maria
24. Sobocińska Ewa
25. Sobociński Janusz
26. Sowińska Maria
27. Szarycz Konstanty
28. Śmiałowicz Jolanta
29. Urbańska Ewa
30. Walendzik Zofia
31. Wiliński Mirosław
32. Wronka Maria

Delegatura GRUDZIĄDZ

1. Banasiak Andrzej
2. Ćwirko-Rink Romualda
3. Grafiński Mirosław
4. Jastrzębski Andrzej
5. Kamiński Bogdan
6. Koprowska-Buńka Małgorzata
7. Korczyński Zbigniew
8. Krupa-Rosińska Zofia
9. Lankiewicz Teresa
10. Maj Teresa
11. Morawska Maria

12. Morawski Artur
13. Oczko Marzena
14. Olejniczak-Kula Irena
15. Olejnik Teresa
16. Płoszyńska Janina
17. Płoszyński Zbigniew
18. Płotkowiak Władysław
19. Przysłaska-Bettin Aleksandra
20. Rawska Barbara
21. Rejniak Irena
22. Saskowski Mieczysław
23. Strózik-Sadłacka Elżbieta
24. Strzelczyk Wiesława
25. Zaborowski Adam
26. Zembrzycka-Zaborowska Wanda

TORUŃ

1. Baniewicz Kazimierz
2. Bata Barbara
3. Bielińska Irena
4. Bobrowska-Podejma Lucyna
5. Bondyra Mieczysław
6. Borzym-Mazurkiewicz Halina
7. Brzuskiwicz Barbara
8. Chmielewska Jolanta
9. Chrzanowska Ewa
10. Cieszewski Marek
11. Czarnecki Janusz
12. Czerwiński Maciej
13. Figurski Ryszard
14. Górka Anna
15. Górski Lech
16. Gręzicka Ewa
17. Gryczyk Kazimiera
18. Guttman-Studzińska Daniela
19. Hejnowicz-Mazurek Halina
20. Iwanicka Maria
21. Jagodzińska Barbara
22. Jakubiak Jerzy
23. Jakubiak Teresa
24. Janiszewska Danuta
25. Janiszewski Mieczysław
26. Jankowska Helena
27. Jasińska-Szetela Marta
28. Kamiński Wiesław
29. Kisielewicz Irena
30. Kordylasińska Barbara
31. Korycka Alina
32. Król Anna
33. Krupińska Maria
34. Krzciuk Krzysztof
35. Kudlicka Irena
36. Lubiński Ignacy
37. Madarasz Adam
38. Malewska Hanna
39. Małecki Ryszard

40. Markiewicz-Wiese Elżbieta
41. Michniewska Maria
42. Mirska Krystyna
43. Modrzewska Krystyna
44. Nowak Lech
45. Olejnik Wanda
46. Pawlikowska Barbara
47. Poleszczuk Maria
48. Przedmojska Krystyna
49. Przystalski Roman
50. Puwalski Włodzimierz
51. Rojko Lucyna
52. Rutkowska Apolonia
53. Sawicka Anna
54. Sawicki Tomasz
55. Skwarek Elżbieta
56. Strzelecka Romualda
57. Szymańska Elżbieta
58. Szymeczko Barbara
59. Trzaska Ewa
60. Walentowicz Maria
61. Waśniewska Aleksandra
62. Werner Bożena
63. Wesółowski Włodzimierz
64. Wielińska Gabriela
65. Wiśniewska Maria
66. Wojciechowski Wiesław
67. Wojtal Maria
68. Wojtkiewicz-Stankowska Krystyna
69. Wolska Aniela
70. Zdrójkowska-Rosochowicz Elżbieta
71. Zgolińska Jadwiga
72. Ziółkowska-Goss Ewa
73. Zubkiewicz-Wiśniewska Urszula
74. Zwierzyński Jerzy
75. Żary Maria
76. Żenkiewicz Renata
77. Żłobecka Ewa

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

UCHWAŁA Nr 212/IX/2023
Okręgowej Rady Lekarskiej
KPOIL w Toruniu
z dnia 9 listopada 2023 r.
w sprawie powołania Pełnomocnika ds.
Zdrowia Lekarzy i Lekarzy Dentystów

Na podstawie art. 25 pkt. 10 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 roku o izbach lekarskich (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1234) oraz § 1 Uchwały Nr 7/07/V Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 13 kwietnia 2007 r., uchwała się, co następuje:

§ 1.

Na Pełnomocnika ds. zdrowia lekarzy i lekarzy dentystów członków Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w Toruniu powołuje się **Panią dr Ewę Kordyjak-Starczewską.**

§ 2.

Zadania Pełnomocnika ds. zdrowia lekarzy i lekarzy dentystów określa Załącznik do Uchwały Nr 7/07/V Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 13 kwietnia 2007 r.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr 212/IX/2023
 ORL w Toruniu z dnia 9 listopada 2023 r.

Zadania pełnomocnika do spraw zdrowia
lekarzy i lekarzy dentystów
oraz Okręgowej Rady Lekarskiej
w ramach systemu pomocy lekarzom
i lekarzom dentystom, których stan
zdrowia ogranicza
lub uniemożliwia wykonywanie zawodu.

(Załącznik do uchwały Nr 7/07/V Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 13 kwietnia 2007 r.)

§ 1.

1. Do zadań pełnomocnika należy w szczególności:

- 1) zbieranie informacji o faktach nadużywania substancji psychoaktywnych przez członków samorządu lekarskiego;
- 2) nawiązywanie kontaktu z osobami nadużywającymi substancji psychoaktywnych lub podejrzanymi o uzależnienie w celu zdiagnozowania problemu,
- 3) w przypadku stwierdzenia uzależnienia organizacja pomocy w znalezieniu właściwej placówki terapii uzależnień oraz monitorowanie przebiegu leczenia po uzyskaniu pisemnej zgody leczącej się osoby;
- 4) w razie powzięcia podejrzenia wystąpienia niezdolności do wykonywania zawodu wnioskowanie do okręgowej rady lekarskiej o powołanie komisji orzekającej w przedmiocie niezdolności do wykonywania zawodu ze względu na stan zdrowia.

2. Pełnomocnik może powoływać w razie potrzeby konsultantów.

3. Okręgowa Rada Lekarska zapewnia pełnomocnikowi obsługę biurową oraz pomiesz-

czenie, w którym będzie możliwe wykonywanie jego zadań.

4. Pełnomocnik wykonuje swoje zadania niezależnie od działań ewentualnie powołanej, na podstawie art. 12 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1516 ze zm.), komisji.

§ 2.

1. Okręgowa Rada Lekarska:

1) ustala ośrodki leczenia odwykowego (ambulatoryjne, stacjonarne) współpracujące z systemem pomocy lekarzom i lekarzom dentystom, których stan zdrowia ogranicza lub uniemożliwia wykonywanie zawodu.

2) organizuje ewentualne wsparcie finansowe rodziny dla członka samorządu, który podjął leczenie.

2. Okręgowa Rada Lekarska, w celach profilaktycznych, opracowuje system współpracy z dyrektorami (kierownikami) zakładów opieki zdrowotnej w celu wczesnego wykrywania uzależnień od środków psychoaktywnych u członków samorządu lekarskiego.

UCHWAŁA Nr 213/IX/2023
Okręgowej Rady Lekarskiej
KPOIL w Toruniu
z dnia 09 listopada 2023 r.
w sprawie dofinansowania szkoleń
i materiałów szkoleniowych

Na podstawie art. 25 pkt. 10 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1234 ze zm.) oraz Uchwały Nr 193/IX/2023 ORL z dnia 15.09.2023 r., uchwała się, co następuje:

§ 1.

1. Okręgowa Rada Lekarska w Toruniu przyznaje dofinansowania do szkoleń i materiałów szkoleniowych członkom KPOIL w Toruniu.

2. Listę osób objętych dofinansowaniem i kwoty dofinansowania zawiera załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UCHWAŁA Nr 214/IX/2023
Okręgowej Rady Lekarskiej
KPOIL w Toruniu
z dnia 9 listopada 2023 r.
w sprawie dofinansowania szczepień

Na podstawie art. 25 pkt. 10 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1234 ze zm.) oraz Uchwały Nr 192/IX/2023 ORL z dnia 15.09.2023 r., uchwala się, co następuje:

§ 1.

1. Okręgowa Rada Lekarska w Toruniu przyznaje dofinansowania do szczepień członkom KPOIL w Toruniu.

2. Listę osób objętych dofinansowaniem i kwoty dofinansowania zawiera załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.



UCHWAŁA Nr 215/IX/2023 Okręgowej Rady Lekarskiej KPOIL w Toruniu z dnia 09 listopada 2023 r. w sprawie sfinansowania Wigilii Samorządowej 2023

Na podstawie art. 25 pkt 10 w zw. z art. 5 pkt 13 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1342 ze zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1.

Okręgowa Rada Lekarska w Toruniu wyraża zgodę na sfinansowanie posiedzenia ORL poza siedzibą KPOIL oraz Wigilii Samorządowej organizowanych w dniu 14 grudnia 2023 r. w sali konferencyjnej Hotelu 1231 i Restauracji 4 Pory Roku w Toruniu.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Skarbnikowi Okręgowej Rady Lekarskiej.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UCHWAŁA Nr 216/IX/2023 Okręgowej Rady Lekarskiej KPOIL w Toruniu z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie sfinansowania spotkania świątecznego MIKOŁAJKI 2023

Na podstawie art. 25 pkt 10 w zw. z art. 5 pkt 13 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1342 ze zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1.

Okręgowa Rada Lekarska w Toruniu wyraża zgodę na sfinansowanie spotkania świątecznego dla dzieci członków samorządu lekarskiego KPOIL – MIKOŁAJKI 2023 – organizowanego w dniu 2 grudnia 2023 r. w Teatrze „Baj Pomorski” w Toruniu.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Skarbnikowi Okręgowej Rady Lekarskiej.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WAŻNE!

NUMER BDO NA PARAGONACH

W wielu praktykach lekarskich wytwarzane są odpady medyczne. Wszyscy, których to dotyczy, wiedzą o ich przekazywaniu uprawnionym do odbioru firmom, które transportują je do miejsca utylizacji. Posiadamy nadane numery BDO, znana jest nam procedura generowania e-karty.

Nie jest jednak wszystkim wiadome, że przydzielony NUMER BDO POWINIEN ZNAJDOWAĆ SIĘ NA PARAGONIE drukowanym pacjentom przez kasę fiskalną z naszego gabinetu. Należy zwrócić się do swojego serwisanta o zaprogramowanie kasy w taki sposób, aby numer BDO był automatycznie drukowany na każdym wystawianym paragonie.

OGŁOSZENIA O PRACĘ

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W OBROWIE Z SIEDZIBĄ W DOBRZEJEWICACH

zatrudni

Lekarza pediatrę, Lekarza POZ w pełnym wymiarze

lub

Lekarza medycyny rodzinnej

Warunki zatrudnienia do uzgodnienia



782 065 865



gozdobrejewice@torun.home.pl

Świąteczny okres czas zacząć!



W dniu 2.12.2023 r. w naszej nowej Delegaturze we Włocławku odbyło się spotkanie mikołajkowe. Dwa lata przerwy spowodowane pandemią, a później remontem lokalu pokazały jak bardzo za takimi spotkaniami tęsknimy. Frekwencja była ponad oczekiwania, gdyż było nas prawie 50 osób. Było troszkę ciasno, ale typowo świąteczna atmosfera nadrabiała niewygody. W tym nastroju wręczyliśmy 21 osobom Brylantowy Laur jako uznanie za 50 lat pracy w zawodzie lekarza i lekarza dentysty, i jedno odznaczenie Serce Judyma dla lekarza, który nie mógł go odebrać wcześniej. Oczywiście było śpiewanie kolęd grupowe, ale i solo. Dr Andrzej Kasprzak uraczył nas piękną recytacją ballady Adama Mickiewicza „Pani Twardowska”. Chętni mogli z pomocą Elfki zrobić świąteczną świeczkę i zabrać ją do domu. Rozmów, wspomnień, śmiechu i zabawy było sporo. Już umawialiśmy się na przyszły rok i na pewno się spotkamy.

Wszystkim, którzy z jakichś względów nie mogli być z nami przekazuję gorące życzenia.

Anita Pacholec

Kierująca Delegaturą we Włocławku



A może w sobotę?

W dniu 21.10.2023 r. w sobotę właśnie, w Delegaturze we Włocławku rozpoczęliśmy nowy projekt pod tytułem „Klubowa sobota”. Informowaliśmy o tym przedsięwzięciu na stronie internetowej naszej Izby i w „Meritum”.

Pomysł wypłynął na spotkaniu włocławskich Delegatów na OZL. Postanowiliśmy zorganizować spotkanie dla wszystkich lekarzy z naszego regionu, którzy będą chcieli przyjść i pogadać o innych rzeczach niż medycyna. Kameralny nastrój stworzyła niezastąpiona Pani Ania, nasza sekretarka. Ku naszej satysfakcji, bo to pierwszy raz,

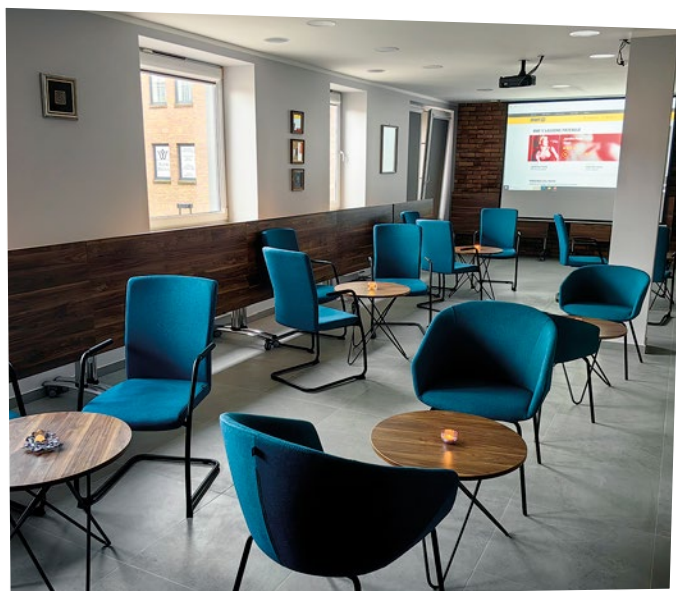
przyszło kilka osób. Jedne wpadły na chwilę, inne zostały trochę dłużej. Przy kieliszku wina i nalewki gruszkowej rozmawialiśmy o wakacjach, tych bliskich i tych dalekich. Czasem śmiesznych, a czasem stresowych wydarzeniach w trakcie różnych wojaży. Ponieważ pojawił się temat ekspresu do kawy, rozgorzała dyskusja i o ekspresach, i o kawie. Herbatę też obgadaliśmy. Było tuż po wyborach więc i ten temat się pojawił, ale bez zbędnych emocji. Rozmawialiśmy o własnoręcznie robionych nalewkach i przetworach. Mamy nadzieję spróbować ich przy następnej okazji. Opowiadano o zrealizowanych marzeniach

i planach na przyszłość. Spotkanie, choć było nas niewielu, się udało. Postanowiliśmy zorganizować kolejne 2 lutego przyszłego roku, oczywiście w sobotę o godz. 18-tej. Proponuję już dziś zapisać w kalendarzu i zarezerwować sobie czas, bo to spotkanie nietypowe w gronie medyków. Spotkanie bez medycyny w tle wydaje się nierealne, a jednak.

Wszystkich bardzo serdecznie zapraszam.

Anita Pacholec

Kierująca Delegaturą we Włocławku



Z ŻAŁOBNEJ KARTY



Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 16 listopada 2023 r.
zmarł Pan Doktor

**AŁOJZY
NADOLSKI**

86 lat

Absolwent rocznika 1969 AM w Gdańsku.
Specjalista chorób płuc, lekarz patomorfolog.
Wieloletni Ordynator Oddziału Chorób Płuc i Gruźlicy Szpitala
Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu.



Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 10 listopada 2023 r.
zmarła Pani Doktor

**DANUTA
WOJCIECHOWSKA**

87 lat

Absolwentka rocznika 1968 AM w Białymstoku.
Emerytowana lekarz pediatra z Włocławka.



Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 24 listopada 2023 r.
zmarła Pani Doktor

**MIROSŁAWA
SZAFRAN-WITT**

75 lat

Absolwentka rocznika 1973 AM w Gdańsku. Emerytowana
specjalistka reumatologii, lekarz internista z Grudziądza.



Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 23 listopada 2023 r.
zmarła Pani Doktor

**EUGENIA
SOBECKA**

90 lat

Absolwentka rocznika 1958 Akademii Medycznej w Gdańsku.
Emerytowana lekarz dentysta z Torunia.

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość
o śmierci naszej Koleżanki

Doktor **Danuty Wojciechowskiej**

Wyrazy szczerego współczucia Rodzinie oraz Przyjaciółom
składają Członkowie oddziału włocławskiego Polskiego
Towarzystwa Pediatrycznego

Państwu Dr Dr **Sabinie Langer-Wójcik**
i **Grzegorzowi Wójcikowi**

głębokie wyrazy współczucia z powodu śmierci

MATKI i TEŚCIOWEJ

składa Kujawsko-Pomorska Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Poruszeni wiadomością o śmierci

MAMY

składamy **Sabinie Langer-Wójcik** i Najbliższym
wyrazy głębokiego współczucia oraz słowa wsparcia i otuchy
przyjaciele z Oddziału Pediatrii, Alergologii
i Kardiologii Dziecięcej

Z ŻAŁOBNEJ KARTY



Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 5 lipca 2023 r.
zmarł Pan Doktor

**WITOLD
MAZUR**

63 lata

Absolwent rocznika 1988 AM w Łodzi.
Specjalista chirurgii ogólnej. Zawodowo, blisko 20 lat,
związany ze Szpitalem Specjalistycznym w Grudziądzu.
Był pracownikiem oddziału chirurgii oraz szefem
specjalistycznej poradni chirurgicznej w Grudziądzu.
W Szpitalu w Chełmnie pełnił funkcję
ordynatora oddziału chirurgii.

Panu Doktorowi **Andrzejowi Wojciechowskiemu**
wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

ŻONY

Pani Doktor Danuty Wojciechowskiej
składa Kujawsko-Pomorska Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Pani Doktor **Annie Mazur**
całej pogrążonej w smutku Rodzinie oraz Przyjaciółom
wyrazy głębokiego współczucia składa,
w imieniu Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Lekarskiej
lek. Jan Kosior Przewodniczący Delegatury
KPOIL w Grudziądzu

Panu Doktorowi **Antoniemu Wachulcowi**
głębokie wyrazy współczucia z powodu śmierci

ŻONY

składa Kujawsko-Pomorska Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Pani Doktor **Annie Mazur**
głębokie wyrazy współczucia z powodu śmierci

TEŚCIOWEJ

składa Kujawsko-Pomorska Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu

Pani Doktor **Sabinie Langer-Wójcik**
wyrazy współczucia z powodu śmierci

MAMY

składają koleżanki i koledzy ze Szpitala Dziecięcego w Toruniu

Państwu Dr Dr **Sabinie Langer-Wójcik**
i **Grzegorzowi Wójcikowi**

wyrazy współczucia z powodu śmierci

MAMY I TEŚCIOWEJ

składa Rada Ordynatorów Wojewódzkiego Szpitala
Zespolonego w Toruniu



WYPRZEDAŻ ROCZNIKA 2023.
BMW iX1 ORAZ INNE MODELE W TYM HYBRYDOWE I ELEKTRYCZNE
A TAKŻE PONAD 600-KONNE MODELE Z GAMY BMW M,
DOSTĘPNE OD RĘKI Z KORZYŚCIĄ DO 65 000 ZŁ W ATRAKCYJNYM FINANSOWANIU.

Dealer BMW Dynamic Motors

ul. Toruńska 64
Toruń (Lubicz Dolny)
tel.: + 48 56 645 21 70
www.bmw-dynamicmotors.pl

Dealer BMW Dynamic Motors

ul. Wyszogrodzka 134
Płock
tel. +48 24 268 24 08
www.bmw-dynamicmotors.pl

Dealer BMW Dynamic Motors

ul. Toruńska 272A
Bydgoszcz
tel. + 48 52 339 51 10
www.bmw-dynamicmotors.pl

BMW iX1 xDrive30*: Zużycie energii, cykl mieszany WLTP w kWh/100 km: 18,1–16,8. Zasięg elektryczny, WLTP w km: 413–439.
* Moc zależy od stanu naładowania akumulatora.